

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

עותק לפרסום

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

בפני כב' השופטת ורד שביט פינקלשטיין

ס' נ' י'

התובעת:

ע"י ב"כ עו"ד דבורה צור ו/או גלי קוטק-איתן

נגד

מ' א' י'

הנתבע:

ע"י ב"כ עו"ד דין עדני

פסק דין

1. בפסק דין זה הנני נדרשת להכריע בשתי תביעות שהגישה התובעת כנגד בעלה לשעבר-הנתבע, ואלו הן:
 - 2 האחת – תביעה לביטול הסכם שלום בית לחילופין גירושין אשר אושר וקיבל תוקף של פסק דין ביום
 - 3 22.2.15 (תה"ס 16792-01-16);
 - 4 והשנייה – תביעה למזונות קטינים ילדי הצדדים (תמ"ש 32543-07-16).
2. נפנה לדון בתביעות אלו, על פי סדרן.
- 6 תמצית הרקע העובדתי ופירוט הליכים קודמים:
3. התובעת (להלן גם: "**האם**") והנתבע (להלן גם: "**האב**") (להלן שניהם: "**הצדדים**") נישאו זל"ז כדמו"י ביום 5.2.98 והתגרשו זמ"ז ביום 17.7.17.
4. במהלך נישואיהם נולדו לצדדים שמונה ילדים משותפים:
 - 10 ק' ---, כיום כבת 27 שנים (להלן: "**הבת ק'**") ;
 - 11 א' ---, כיום כבת 23 שנים (להלן: "**הבת א'**") ;
 - 12 ר' ---, כיום כבן 21 שנים (להלן: "**הבן ר'**") ;
 - 13 ת' ---, כיום כבת 20 שנים (להלן: "**הבת ת'**") ;
 - 14 ב' ש' ---, כיום כבת 19 שנים (להלן: "**הבת ב' ש'**") ;
 - 15 ש' ---, כיום כבת 16 שנים (להלן: "**הבת ש'**") ;
 - 16 ש' ---, כיום כבת 12 שנים (להלן: "**הבת ש' י'**") ;
 - 17 י' ---, כיום כבן 11 שנים (להלן: "**הבן י'**").

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

5. הצדדים הכירו בשנת 1991 לאחר עלייתה של התובעת לארץ מ--- בהיותה כבת 17 שנים ואילו הנתבע היה כבן 20 שנים.
6. בשנת 1993 נולדה מהקשר בין הצדדים בתם הבכורה של הצדדים ק' ובשנת 1997 נולדה בתם א'.
7. ביום 5.2.98 נישאו הצדדים עקב חזרתו של הנתבע בתשובה כאשר בהמשך חזרה אף התובעת בתשובה ונולדו לצדדים שישה ילדים נוספים במהלך נישואיהם.
8. הצדדים ניהלו אורך חיים דתי חרדי.
9. בשנת 1994 רכשו הצדדים בית צמוד קרקע ב --- (להלן: "בית המגורים"). בבית זה מתגוררים עד היום האם וחלק מילדי הצדדים.
10. הנתבע הינו עצמאי והבעלים של "----" שהינו עסק בתחום הבינוי האומנותי.
11. עקב משבר ביחסים בין הצדדים, הגישה התובעת ביום 30.10.13 לבית המשפט לענייני משפחה (מותב זה) תביעות לאיזון משאבים ולמשמורת על הקטינים (תמ"ש 64307-10-13 ותמ"ש 64375-10-13 בהתאמה).
- במסגרת תביעות אלו פירטה התובעת בקצרה את נסיבות המשבר בין הצדדים אשר החל לדבריה כחמש שנים לפני הגשת התביעה, בעת הריונה השמיני. לטענת התובעת, החל מאותה עת החל יחסו של הנתבע להתדרדר כלפיה באופן קיצוני ולא אחת שמעה ממנו כי ברצונו לחפש שידוך חדש. כן התגלה לתובעת כי הנתבע מסתובב במקומות בילוי שונים, מסעדים פאבים וכו' וכי הוא מבלה את זמנו בבטלה בחיפוש אחר נשים ובילויים במקום להגיע לבית המשפחה. לטענת התובעת, הנתבע החל להגיע לבית הצדדים מתי שחפץ בלי ליתן הודעה על כך לתובעת וגם כשעזב לא היה מודיע מתי הוא ישוב. לדברי התובעת, בעת שהנתבע הגיע לביקור בבית התפרצה על הנתבע והטיחה בפניו האשמות על נטישתו אותה והנתבע אף הודיע לה כי הוא מעוניין להתגרש ולפעול כנגדה באופן משפטי. בנסיבות אלו, הגישה התובעת תביעותיה לבית המשפט על מנת לדאוג לזכויותיה הרכושיות וכן לקביעת המשמורת על ילדי הצדדים.
12. יצוין, כי במסגרת הליכים משפטיים אלו התובעת היתה מיוצגת ע"י עו"ד אלינור לייבוביץ, ואילו הנתבע ע"י ב"כ דהיום.
13. לאחר הגשת התביעות מטעם התובעת, הודיעו ב"כ הצדדים כי מנסים להגיע להסכם כולל ועל כן נדחו המועדים להגשת כתבי הגנה מטעם הנתבע. עם זאת, במהלך חודש מרץ 2014 הודיעו ב"כ הצדדים כי אין ביכולתם להגיע להסכמות, ועל כן הנתבע הגיש כתב הגנה מטעמו בתביעה הרכושית.
14. בדיון שהתקיים ביום 7.7.14 הודיעו ב"כ הצדדים כי הגיעו להסכמות למתן צו לפירוק שיתוף בעניין בית המגורים. בהתאם לכך, ניתן צו לפירוק השיתוף בבית כמבוקש. כן, נקבע כי הצדדים יפעלו למכירת הבית בשלב זה בכוחות עצמם וכי התמורה תחולק בין הצדדים בחלקים שווים. עוד הוסכם כי בכל עת שמורה הזכות למי מהצדדים לעתור בבקשה למינוי כונס נכסים. ב"כ הצדדים נתבקשו ליתן עדכון האם הצליחו לגבש הסכם כולל עד ליום 10.9.14.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

15. ביום 1.12.2014 הגישו ב"כ הצדדים בקשה לאישור הסכמות חלקיות לפירוק השיתוף בבית המגורים ולמינוי באי כוחם ככונסי נכסים על הבית לצורך מכירתו וחלוקת התמורה בין הצדדים בחלקים שווים ביניהם. כן, הוסכם כי פינני הבית יהיה באוגוסט 2015. עוד הודיעו ב"כ הצדדים כי הינם ממשיכים לנהל מו"מ ביניהם בתקווה להגיע להסכם כולל. הסכמות חלקיות אלו קיבלו תוקף של החלטה ביום 2.12.2014 ע"י חברי כב' השופט יחזקאל אליהו.
16. ואולם, ביום 22.2.15, הוא היום בו נקבעה ההתמחרות על בית הצדדים באמצעות ב"כ הצדדים ככונסי נכסים, ניגשו הצדדים לבדם וללא ידיעת עורכי דינם לבית המשפט וביקשו לאשר הסכם שלום בית לחילופין גירושין שנערך שלא באמצעות באי כוחם (להלן: "ההסכם"); "ההסכם נשוא התביעה".
17. בהעדר מותב זה, נקבע ההסכם לאישור בפני חברתי כב' השופטת תמר סנונית פורר אשר שוחחה עם הצדדים ווידאה כי הינם מבינים את משמעות ההסכם ותוצאותיו ובו ביום (22.2.15) אושר ההסכם וניתן לו תוקף של פסק דין.
18. בתמצית, במסגרת ההסכם הסכימו הצדדים כי בכוונתם לשוב ליחסי שלום בית ביניהם ואף הצהירו כי הם נעזרים ברבנים על מנת לבנות את שלום הבית שלהם כמקובל במגזר הדתי. כן ציינו כי בכל מחלוקת שביניהם יפנו לרב נ' שיעזור להם לפתור את המחלוקת בדרכי שלום. עוד הוסכם כי במידה ושלום הבית לא יצלח, אזי כל אחד מהצדדים יהיה רשאי למסור הודעת פירוד בכתב לצד השני והחל ממועד זה יחלו ההסדרים הממונים המפורטים בהסכם כמפורט להלן;
- בחלק המתייחס לבית המגורים** – הוסכם כי החל ממועד מסירת הודעת פירוד, **מלוא זכויות התובעת בבית המגורים יועברו אגב גירושין לידי הנתבע**. כן צוין כי במסגרת מינוי כונסי הנכסים על בית המגורים מונה שמאי שהעריך את בית המגורים בשווי של 5 מיליון ₪. בנוסף נקבע כי במועד אישור ההסכם תחתום האישה על יפוי כוח בלתי חוזר וזאת להבטחת העברת זכויותיה בבית לידי הנתבע וכי יפוי הכוח יוחזק בנאמנות אצל הנתבע ו/או ב"כ. כן, נקבע כי במידה ותימסר הודעת פירוד התובעת תפנה את הבית בתוך 30 ימים ממועד מסירת הודעת הפירוד וכי הסכם זה יהווה צו לפינוי התובעת מהבית.
- בחלק המתייחס ל"עסקי/מניות האישה"** – נקבע כי התובעת מצהירה שיש לה זכויות ו/או בעלות ו/או מניות ו/או זכויות הרשומות על שמה ו/או על שם צד ג' מטעמה בעסקים, לרבות בחברה בשם X, על שלוחותיה לרבות בחברות הבת (לרבות בישראל, צרפת וארה"ב). כן צוין כי עסקי התובעת הינם רכושם המשותף של הצדדים. במסגרת פרק זה צוין כי התובעת מצהירה כי שווי עסקיה הינו בסך של לפחות 10,000,000 ₪ (עשרה מיליון ₪) וכי במסגרת ההסכם הנתבע מסכים להצהרה זו ומוותר על זכותו לקבל מסמכים בנדון. **עוד הוסכם כי בכפוף לביצוע ההסכם הנתבע מוותר על זכויותיו בעסקי התובעת ולא תהא לו כל טענה ו/או תביעה בנוגע לכך וכי עסקי התובעת יהיו שייכים לה בלבד**.
- בחלק המתייחס ל --- (עסקו של הנתבע)** – הוסכם כי מדובר בעסק משותף וכי במקרה של הודעת פירוד יערך איזון משאבים בין הצדדים של זכויות וחובות העסק הנ"ל נכון למועד הפירוד.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

- 1 **בחלק המתייחס לחשבונות הבנק** – נותרו סעיפים פתוחים ובמעמד אישור ההסכם ביקשו הצדדים
2 למחוק סעיפים אלו.
- 3 **בחלק המתייחס לחשבונות בחו"ל** – הוסכם כי ככל שיש למי מהצדדים חשבונות בנק בחו"ל, אזי
4 חשבונות אלו יהיו שייכים לאותו צד לרבות הזכויות והחובות.
- 5 **בפרק המתייחס לזכויות הסוציאליות** – הוסכם כי כל צד יוותר עם הזכויות הסוציאליות שצבר על
6 שמו.
- 7 **בפרק המתייחס למשמורת ומזונות הקטינים** – הוסכם כי הצדדים ינסו להגיע להסכמה בתוך 30 ימים
8 ממועד מסירת הודעת הפירוד ובהעדר הסכמה כל צד רשאי לעתור בנושאים אלו לבית המשפט לענייני
9 משפחה.
- 10 19. דא-עקא, בחלוף כמעט כשנה ממועד אישור ההסכם, ביום 1.1.16 הגישה התובעת תביעה לביטול הסכם
11 הגירושין מחמת עושיק, כפייה, טעות והטעייה שהפעיל כנגדה הנתבע. לטענת התובעת, ההסכם נכרת
12 תחת לחץ, כפייה, איומים ומסע לחצים שהנתבע הפעיל עליה באמצעותו ובאמצעות רבנים מטעמו תוך
13 ניצול מצוקתה של התובעת שהיתה מצויה במצב נפשי קשה ביותר וכן תוך הצגת מצג שווא כי אם לא
14 תחתום על ההסכם אזי היא אינה רוצה בשלום בית אמיתי וכי ביתם יימכר בהליך של כינוס נכסים.
- 15 20. ביום 6.1.16 ניתן ע"י חברתי כב' הרשמת (דאז) נלי רוסמן גליס צו מניעה זמני האוסר על ביצוע
16 דיספוזיציה בבית המגורים, וזאת עד למתן החלטה אחרת.
- 17 21. לשם השלמת התמונה, יצוין, כי בשנת 2017 הוגש כתב אישום כנגד הנתבע לבית המשפט המחוזי בתל
18 אביב בגין עבירות אלימות שביצע כלפי ילדיו במשך מספר שנים. כתב האישום מייחס לנתבע שורה
19 ארוכה של מעשי התעללות מתמשכת שכללה אלימות פיזית ומילולית והטלת פחד, ביזוי והשפלה כלפי
20 ארבע מבנותיו ק', א', ת' וב' ש' במשך שנים ארוכות. על פי כתב האישום בשנים 1999 ועד 2017 הנתבע
21 נקט כלפי בנותיו באלימות מסוגים שונים לרבות הכאות שגרמו לחבלות של ממש, השפלות, נשיכות,
22 משיכות בשיער, צביטות, גידף אותן, צעק עליהן ועוד.
- 23 22. עקב כך, ביום 14.2.17 הגישו הצדדים בקשה משותפת להשהיית ההליכים אשר נעתרה לאור כך ששני
24 הצדדים נעצרו על ידי המשטרה. ביום 23.2.17 עדכנו הצדדים כי התובעת שוחררה ממעצר ואילו הנתבע
25 נותר במעצר בית. בהמשך ביום 27.4.17 הגישה התובעת בקשה נוספת לעיכוב ההליכים מאחר והנתבע
26 שהה במעצר באבו כביר, בגין הגשת כתב האישום כאמור לעיל. ביום 18.9.17 הודיעו הצדדים כי מאחר
27 שהנתבע כבר שוחרר למעצר בית ניתן לקבוע את המשך ההליכים בתיק.
- 28 23. יצוין, כי בתיק זה התקיימו מספר דיוני הוכחות: ביום 28.9.16 נחקרה התובעת; ביום 15.5.18 נמשכה
29 חקירת התובעת וכן נחקרה חברתה גב' נ' ז' (להלן: "גב' ז'") וכן עו"ס שטפלה בתובעת גב' ר' ב' פ' (להלן: "גב' ב'");
30 ביום 23.5.18 נחקרו הוריה של התובעת בנוכחות מתורגמנית; ביום 12.9.18 נחקר הנתבע; ביום 13.2.19 נמשכה חקירת הנתבע; וביום 27.5.19 נחקרה בתם של הצדדים א' וכן התובעת
31 והנתבע נחקרו בנוגע לתביעת המזונות.
32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

24. ביום 11.11.19 ניתנה הכרעת דין בהליך הפלילי שהתנהל כנגד הנתבע ע"י כב' השופטת לימור מרגולין –יחידי. בהכרעת הדין הורשע הנתבע בחלק מהמעשים המיוחסים לו בכתב האישום, כאשר חלק מהאישומים נמחקו עקב התיישנות ובחלק מהאישומים, המאשימה חזרה בה.
25. ביום 25.11.19 ביקשה התובעת לצרף לתיק בית המשפט את הכרעת הדין בעניינו של הנתבע. הנתבע התנגד לצירוף הכרעת הדין כראייה בתיק בית המשפט, מאחר ולטענתו אין המדובר בהכרעת דין חלוטה שכן הוגש ערעור תלוי ועומד על הכרעת הדין לבית המשפט העליון.
26. ביום 18.3.20 התרתי לתובעת להגיש את הכרעת הדין בכפוף לכך שלכל אחד מהצדדים ניתנה הרשות להגיש סיכומים משלימים קצרים, בנוגע למשקל שיש לתת להכרעת הדין, בהתחשב בכך שמדובר בהכרעת דין לא חלוטה וכן בהתייחס לשאלת הרלבנטיות של הממצאים שעולים מתוכה ביחס להליך דנן.
27. ביום 24.5.20 הגישה התובעת סיכומים משלימים מטעמה וביום 7.6.20 הגיש הנתבע סיכומים משלימים מטעמו.
28. לאחר הגשת הסיכומים המשלימים מטעם הצדדים, ביום 14.6.20 ניתן גזר הדין בעניינו של הנתבע ע"י כב' השופטת עמיתה מרים –דיסקין. במסגרת גזר הדין נגזרו על הנתבע 7 שנות מאסר בפועל וכן הוטל עליו פיצוי בסך של 50,000 ₪ לכל אחת מארבע מבנותיו.
29. התובעת הגישה בקשה לצרף לתיק גם את גזר הדין בעניינו של הנתבע. ביום 2.7.20 הוריתי כי בהמשך להכרעת הדין שצורפה יצורף גם גזר הדין בכפוף לטיעוני הצדדים בסיכומים המשלימים, כאשר מכלול העניינים ייבחנו בפסק הדין.
30. לאחר הגשת מכלול סיכומי הצדדים לרבות הסיכומים המשלימים, ניתן כעת פסק הדין במאוחד.
- 20 **התובענה לביטול הסכם שלום בית ולחילופין גירושין :**
31. בטרם נפנה לבחינת תביעה זו לגופה, יש להכריע כאמור בשאלת נפקותם של הכרעת הדין וגזר הדין לענייננו והאם ניתן לקבלם כראיות בהליך דנן.
- 23 **שאלת נפקותם של הכרעת הדין וגזר הדין :**
32. כאמור, בעניין זה הגישו הצדדים סיכומים משלימים ולהלן עיקר טענות הצדדים :
33. לטענת התובעת, יש לקבל את הכרעת הדין וגזר הדין כראיות במסגרת ההליך דנן, ואלו טעמיה :
- א. מאחר וההליך הפלילי עוסק באלימות בתוך המשפחה ומאחר והנתבע הורשע במעשי אלימות קשים כלפי ארבע בנותיו ומאחר ורמת ההוכחה במשפט פלילי הינה מעל 90%, הרי שיש בכך ראייה משמעותית גם בנוגע למצבה הנפשי של התובעת בטרם החתימה על ההסכם ובנוגע לאווירה ששררה בבית.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

- 1 ב. ממצאי הכרעת הדין הינם כי הנתבע הינו אדם אלים שהורשע בעבירת התעללות מתמשכת לרבות
2 תקיפה בנסיבות מחמירות בארבע בנות הצדדים והפך את חיי המשפחה לגיהנום של ממש. מאחר
3 והנתבע הכחיש בהליך דן את טענות האלימות כלפי בני משפחתו, הרי שהכרעת הדין קובעת חד
4 משמעית כי הנתבע השליט אורח חיים רווי אלימות, ביזוי, השפלה ופחד בתכיפות גבוהה ודי בכך
5 בכדי להסביר את חתימתה של התובעת על ההסכם המקפח.
- 6 ג. אומנם הכרעת הדין עוסקת בהתעללות ותקיפה של בנות הצדדים ולא בתקיפה כלפי התובעת
7 עצמה, אולם לא ניתן לעשות הפרדה כשברור שכל אם שרואה התעללות בילדיה כאילו חוותה
8 אותה בעצמה וזאת בנוסף לכך שהתובעת עצמה היתה אישה מוכה ומושפלת. לדברי התובעת,
9 הלחץ והאימה שהטיל עליה הנתבע והיותה מותשת כתוצאה מהמצב בבית הוא זה שהביא אותה
10 לחתימה על ההסכם וזאת מתוך תקווה שיהיה שקט ורוגע בבית אם תענה לרצונותיו.
- 11 ד. כן, מאחר והאלימות במשפחה הוסתרה מהעולם החיצון הרי שעדותה של התובעת אל מול מעשיו
12 של הנתבע בהליך זה הינה בגדר "מילה כנגד מילה" כאשר הנתבע טען בהליך דכאן, שמעולם לא
13 הרים יד על התובעת, מלבד פעם אחת שנתן לה סטירה. הכרעת הדין שצורפה סותרת טענות אלו
14 שכן היא קובעת חד משמעית כי הנתבע היה אלים לא רק כלפי ילדיו אלא גם כלפי התובעת.
- 15 34. מנגד, לטענת הנתבע אין להורות על צירוף הכרעת הדין וגזר הדין כראייה בהליך דן, ואלו נימוקיו :
- 16 א. אין המדובר בפסק דין שהינו חלוט שכן הוגש ערעור על פסק הדין וייתכן ובית המשפט העליון
17 יזכה את הנתבע מכלל האישומים כאשר הנתבע כבר זוכה מרוב האישומים.
- 18 ב. עצם צירופם של הכרעת הדין וגזר הדין "מזהמים" את ההליך דן.
- 19 ג. אין קשר בין ההליך דכאן לבין ההליך הפלילי דשם כאשר בפסק הדין הפלילי נקבע במפורש כי
20 אין בכוונת בית המשפט להידרש לסכסוך הגירושין ולהליך בביהמ"ש לענייני משפחה.
- 21 ד. מכל מקום, עבירת ההתעללות בה הורשע הנתבע אינה נוגעת כלל לתובעת בתיק זה, אלא אך ורק
22 לבנותיו הגדולות.
- 23 ה. בהכרעת הדין לא נקבע שום ממצא בנוגע למצבה הנפשי של התובעת בעת עריכת ההסכם. כן, לא
24 נקבע כל ממצא פוזיטיבי באשר להתנהלות הנתבע אל מול התובעת ולא נקבע כי התובעת היא
25 אישה מוכה. כן, בית המשפט המחוזי קבע כי אף המתלוננת נקטה באלימות נגד בנותיה ובמיוחד
26 מול בתה ת'.
- 27 דיון והכרעה :
- 28 35. סעיף 42 א לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א – 1971, מורה אותנו כדלקמן :

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

1 "הממצאים והמסקנות של פסק דין חלוט במשפט פלילי, המרשיע את הנאשם, יהיו קבילים
2 במשפט אזרחי כראיה לכאורה לאמור בהם אם המורשע או חליפו או מי שאחריותו נובעת
3 מאחריות המורשע, ובכלל זה מי שחב בחובו הפסוק, הוא בעל דין במשפט האזרחי".

4 36. כנלמד, רק כאשר מדובר בפסק דין חלוט במשפט פלילי, אזי הממצאים והמסקנות של פסק הדין יוכלו
5 לשמש כראיה לכאורה לאמור בהם. מאחר ובענייננו הוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון,
6 אזי אין בפנינו פסק דין חלוט במשפט פלילי. משכך, הממצאים והמסקנות שנקבעו בהכרעת הדין ובגזר
7 הדין לא יהוו חלק ממסכת הראיות בתיק דנן.

8 37. אומנם, ככל ולא היה מוגש ערעור על הכרעת הדין, ניתן היה לראות בהכרעת הדין ראייה חשובה בהליך
9 זה, בייחוד בכל הנוגע לטענות האלימות של הנתבע כלפי חלק מילדיו והאווירה הקשה ששררה בבית.
10 כן, עצם העובדה כי הנתבע החל לרצות בפועל את מאסרו ונידון ל 7 שנות מאסר, יש בה אף היא
11 כשלעצמה ראייה לחומרת המעשים וזאת אף מבלי להידרש לתוכנה של הכרעת הדין. עם זאת ולמרות
12 האמור לעיל, מובהר בזאת כי בית המשפט לא יעשה שימוש בממצאי הכרעת הדין לצורך הכרעה בהליך
13 דנן ולא יראה בהם ראייה קבילה למעט עצם קיומם של הרשעה ומאסר בפועל, וזאת למען שלמות
14 התמונה ורקע לדברים בלבד.

ועתה – נפנה לגופה של תביעה:

15 38. כאמור, המחלוקת המרכזית בין הצדדים הינה בסוגיית ביטול הסכם שלום הבית לחילופין גירושין.
16 להלן עיקרי טענות הצדדים בתביעה זו.
17

18 39. לטענת התובעת, יש להורות על ביטול הסכם שלום הבית לחילופין גירושין מחמת פגמים ברצון, ואלו
19 נימוקיה:

20 א. במהלך השנים סבלו התובעת וילדיה מאלימות מתמשכת מצד הנתבע שהגיעה לכדי התעללות של
21 ממש. האלימות הופנתה הן כלפי התובעת והן כלפי חלק מהילדים וכללה אלימות מילולית, נפשית
22 וכלכלית. לדברי התובעת, היא נשאבה לתוך מערכת זוגית הרסנית ורוב הזמן היתה שרויה במצב
23 של תשישות קשה עקב הטיפול במשק הבית ובשמונה ילדים ללא עזרה ועקב תלות רגשית שפיתחה
24 בתובע. התובעת היתה קורבן למעשיו האלימים החוזרים ונשנים של הנתבע, עד שהפכה לצל של
25 עצמה, חסרת אישיות ויכולת התנגדות אל מול הנתבע. רק בסמוך להגשת כתב התביעה, הבינה
26 התובעת תוך שהיא נתמכת במשפחתה את משמעות ההסכם והיקף הוויתורים שעשתה.

27 ב. במהלך השנים דאג הנתבע כי התובעת תהא מבודדת לחלוטין מבחינה חברתית ומנותקת
28 ממשפחתה הקרובה, מהוריה ומאחותה ואף הסית את התובעת נגד בני משפחתה תוך טענה כי הם
29 אינם רוצים בטובתה. כן הנתבע העלה בפני התובעת חשדות רבים כי היא בוגדת בו, דרש לדעת
30 היכן נמצאת בכל רגע נתון, נהג להחרים את הטלפון שלה ולבדוק את השיחות שעשתה, לבדוק את
31 התיק שלה ואף לבדוק אם יש לה פתקים בתיק ומה כתוב בהם בכדי לוודא שלא יצרה קשר עם אף
32 אחד.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

- ג. ההסכם אושר ביום בו נקבע בית המגורים להתמחרות לאחר שניתן צו פירוק שיתוף כאשר התובע גרם לנתבעת להאמין שבחתימתה היא "מצילה את הבית". כן, הצדדים ניגשו לבית המשפט לאשר את ההסכם, ללא ידיעת עוה"ד המייצגים את הצדדים בתביעה הרכושית ומאחורי גבם כאשר גם ההסכם עצמו לא נערך על ידם. ההסכם נוסח ע"י עו"ד ר' שהינה בת דודתו של הנתבע ואחותו עו"ד מ' כאשר הנתבע לא אפשר לתובעת להכניס שינוי כלשהו בהסכם וזאת על אף בקשותיה, כאשר כל העת טען כי אם היא רוצה לשנותו אזי היא אינה רוצה באמת שלום בית. כן אמר לה הנתבע כי ההסכם נועד לצורך שלום בית וכי סביר שהם לא יעשו בו שימוש.
- ד. התובעת חתמה על ההסכם תחת כפייה ולחץ, תוך איומים ומסע לחצים, שעה שהנתבע עשק וניצל את מצוקתה של התובעת שהיתה שרויה במצב נפשי קשה לנוכח התנהגותו כלפיה. הנתבע הפעיל על התובעת לחץ באמצעות רבנים ואיים עליה כי אם לא תחתום על ההסכם, אזי יש בכך כדי להעיד שהיא אינה רוצה שלום בית אמיתי ועל כן ביתם יימכר בהליך של כינוס נכסים, ביתה יקרוס ולא יהיה סיכוי לאחות את השברים.
- ה. הנתבע הפעיל לחצים על התובעת גם באמצעות אמו, שאיימה על התובעת כי אם לא תסכים לחתום על ההסכם הם ימררו להוריה את החיים ויחפשו כל חשבון וכל נכס של הוריה. כן אמו של הנתבע נהגה להכפיש את שמה של התובעת מול ילדי הצדדים ללא הרף. התובעת חששה כי הנתבע ואמו יממשו את איומם ויגררו את הוריה להליכים משפטיים ועל כן על מנת להגן על הוריה סברה התובעת כי אין לה ברירה אלא לחתום על ההסכם.
- ו. ההסכם שנחתם הינו הסכם אשר תנאיו בלתי הגיוניים, בלתי סבירים ומקפחים על פי כל אמת מידה סבירה. ההסכם מותיר את התובעת ללא זכויותיה בבית המגורים ועם חובות אותם יצר הנתבע על פי הודאתו וללא ידיעת התובעת, כך שלמעשה הנתבע הותיר את התובעת משוללת זכויות מכל סוג ומין שהוא. התובעת מוותרת על כל זכויותיה לרבות מזונותיה, כתובתה, זכויות סוציאליות של הנתבע ואף על קורת הגג שלה שהיא הנכס היחיד שלה, בעוד היא זכאית בפועל להשתתף רק בחובות העסק. כן, התובעת לא ידעה כלל מה היקף חובות העסק ואין כל הגיון שתסכים לשלם חובות של העסק שאין היא יודעת את היקפם. כן, סעיפי ההסכם סותרים את תקנת הציבור לפי סעיף 30 לחוק החוזים ומדובר בהסכם בלתי סביר ונוגד כל הגיון ישר.
- ז. לאחר החתימה על ההסכם, הנתבע עשה כל שלא לדו, בכדי שיוכל להפעיל את ההסכם ולמכור את בית המגורים, הנתבע קיווה שהתובעת תעזוב את הבית מרצונה ובכך יתבטל ההסכם לשלום בית והנתבע יוכל לזכות בחלקה של התובעת בבית. מעת חתימת ההסכם, נהג הנתבע להטיח בתובעת האשמות רבות, לרבות טענות כי הבנות אינן בנותיו וכי היא בוגדת בו וזאת מבלי שיש לכך כל אחיזה במציאות.
- ח. כן, טוענת התובעת, כי חתמה על ההסכם מתוך טעות והטעיה מכוונת בהסתמך על מצג שווא ואי גילוי עובדות ע"י הנתבע שהיה עליו לגלותן והיה בהן כדי להשפיע על רצונה של התובעת, תוך וויתורים מפליגים של התובעת, לרבות ויתור על זכויותיה בדירת מגורי הצדדים. הנתבע הציג בפניה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

- 1 מצג שווה שברצונו לחיות עמה בשלום בית וכי החתימה על ההסכם תציל אותה מפני מכירת הבית
2 בכינוס נכסים וכי הוא מקווה מאוד שלא ייעשה שום שימוש בהסכם. ברם, לאחר חתימת ההסכם,
3 הנתבע עשה כל שביכולתו בכדי לנשל את התובעת מזכויותיה בדירת המגורים. הנתבע גרם בכוונה
4 לתובעת לחשוב, כי הוא מתכוון לחיות עמה בשלום בית במידה ותחתום על ההסכם וכתוצאה מכך
5 ויתרה התובעת בהסכם וויתורים מפליגים ובלתי סבירים.
- 6 40. מנגד, לטענת הנתבע יש לדחות את התביעה מכל וכל, ואלו נימוקיו:
- 7 א. מדובר בהסכם שקיבל תוקף של פסק דין ועל כן היה על התובעת לפנות לערכאת הערעור בכדי
8 לבטל את פסק הדין ומשלא עשתה כן, יש לדחות את התביעה.
- 9 ב. בית המשפט הסביר היטב לצדדים את משמעות ההסכם ואף שאל שאלות באופן אקטיבי לרבות
10 לגבי ההיבט הכלכלי ואף שאל אם התובעת מעוניינת לשוב לביהמ"ש בעוד מספר ימים והתובעת
11 סירבה, ודי בכך בכדי לדחות את התביעה.
- 12 ג. בטרם אישור ההסכם, התובעת הגישה תביעה רכושית נגד הנתבע, כאשר היא מיוצגת ע"י עו"ד.
13 במסגרת ההליכים המשפטיים עתר הנתבע לקבלת אסמכתאות בנוגע לשווי זכויותיה של התובעת
14 בחברות הזרות בכדי לאזן זכויות אלו. בפועל התובעת לא המציאה לנתבע מסמכים על החברות
15 הזרות והסכימה לוותר על חלקה בדירת מגורי הצדדים, בתמורה לכך שהנתבע יוותר על זכותו
16 לאזן זכויות אלו בחברות. מכל מקום נושא המניות נדון לאורך כל הדרך וכן במסגרת המו"מ בין
17 הצדדים, כך שלא ניתן לומר כי ההסכם הינו מקפח.
- 18 ד. ניסוח ההסכם נעשה ע"י עו"ד ר' לבקשת שני הצדדים, כאין כל יסוד לטענה שהתובעת לא היתה
19 מיוצגת.
- 20 ה. הנתבע מכחיש את כל הטענות הנוגעות לאלימות מצדו ולדבריו המדובר במזימה שרקמו הוריה של
21 התובעת והתובעת בעצמה כחלק מהמאבק שלהם לביטול ההסכם. מעבר לכך, גם התובעת נהגה
22 באלימות פיזית כלפי הנתבע והכל אל מול הילדים.
- 23 **מתווה נורמטיבי - ביטול הסכם גירושין (או ממון) שקיבל תוקף של פס"ד בעילות של פגם ברצון:**
- 24 41. בענייננו נערך בין הצדדים הסכם שלום בית לחילופין גירושין אשר אושר וקיבל תוקף של פסק דין,
25 והתובעת עותרת לביטולו בשל פגמים בכריתתו בהתאם לעילות הקבועות בפרק ב' לחוק החוזים (חלק
26 כללי) תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים").
- 27 42. היטיב לסכם את ההלכה הנוהגת בכגון דא כב' השופט י. שנלר בעמ"ש (ת"א) 11337-06-10 **פלוני נ'**
28 **פלונית** (פורסם במאגרים) (29.4.12) לאמור:
- 29 "הסכם גירושין בין בעלי דין שקיבל תוקף של פסק דין כולל שני רכיבים. האחד החלק
30 ההסכמי, החוזה בין הצדדים; והאחר השיפוטי, אשר נותן להסכם תוקף של פסק דין (זאת
31 להבדיל מהסכם גירושין שרק אושר על ידי בית המשפט).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

הלכה היא שהמבקש לבטל הסכם גירושין שאושר ושניתן לו תוקף של פסק דין בשל פגם ברצון, נידרש לעמוד בנטל ראיה גבוה, זאת בשל אופיו הסופי וההסכמי של הסכם הגירושין בין הצדדים שקיבל תוקף של פסק דין, הצורך בהגנה על הציפיות הסבירות של בני הזוג, והקושי להשיב את המצב לקדמותו (ראו א' גריידי הסכם ממון וגירושין, אישור וביטול (תשס"ט-2009) עמודים 139-142 וההפניות שם) (להלן: גריידי, הסכם ממון).

בהתאם להלכה, לא בנקל תתקבלנה טענות שעניינן "פגם ברצון" כנגד פסק הדין המעניק תוקף של פסק דין להסכם גירושין, לאחר שבית המשפט התרשם ש"שני הצדדים הבינו בדיוק במה המדובר" (כב' השופט בך בע"א 4/80 מונק נ' מונק, פ"ד לו(3) 421, 428), ושוכנע כי הסכם הגירושין נעשה מתוך רצון חופשי, תוך שכל צד מבין את ההשלכות של אישור הסכם הממון [ראו כב' השופטת ארבל בבג"ץ 7947/06 קהלני נ' בית הדין הרבני הגדול (לא פורסם, 24.12.2006) פסקה 4]. וככלל, הפסיקה רואה בהסכם גירושין אשר כורך סוגיות ממוניות במקרה דנן, כהסכם שאינו ניתן להפרדה לחלקים, שכן הסכם זה כולל התחייבויות שלובות זו בזו (ע"א 105/83 מנשה נ' מנשה, פ"ד לח(4) 635, 639-640).

יובהר כי הסכם גירושין אשר מסדיר את מכלול היחסים בין בני זוג אינו דומה לעסקת מכר שבה חוברו מספר חוזים יחד במסגרת אחת (בכפוף לכוונת הצדדים אם אכן ראו בחוזה כזוה הנתן להפרדה (ראו ד' פרידמן ונ' כהן חוזים (כרך ב') עמודים 1117-1119). והדברים מקבילים משנה תוקף כאשר מדובר בהסכם גירושין הכורך וקושר עניינים שונים, אשר ההסכמות לגביהן הן תוצאה של פשרה, תוך הסתכלות הצדדים על ההסכם כמכלול, מבלי שכל נושא בהסכם הגירושין מוגדר כחוזה נפרד שניתן להפרידו [ראו למשל בדברי כב' השופטת שטופמן בע"מ (ת"א) 1191/02 ח' א' נ' ח' מ' (לא פורסם, 25.12.2003). כך אין לנתק בין ההסכמות בענייני הילדים ומזונותיהם לנושאים הרכושיים.

ואולם, הגם שבית המשפט אישר את הסכם הממון בין הצדדים ואף נתן לו תוקף של פס"ד, אין ההסכם חסין באופן מוחלט מפני ביטולו, ואין בכך כדי למנוע מאחד המתקשרים בהסכם לטעון לפגם בכריתתו בהתאם לעילות המנויות בחוק החוזים, אם נפל פגם מהותי בעת כריתתו [וראו בע"מ (ת"א) 1277/07 פלונית נ' פלוני (לא פורסם) (18.8.2009) עמוד 20] (סעיפים 8-11 לפסק הדין).

43. משכך, על התובעת אשר עותרת לבטלות ההסכם לעמוד בנטל הוכחה גבוה ועליה להצביע על טעמים כבדי משקל אשר יצדיקו את ביטול ההסכם.

מן הכלל אל הפרט, לענייננו:

44. ייאמר מעתה, כי התובעת אינה מעלה כל טענה בדבר פגמים פרוצדוראליים שנפלו בהליך אישור ההסכם בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר.

45. ואכן, כפי שניתן לראות מפרוטוקול הדיון ביום 22.2.15 לא נפל רבב בהליך אישור ההסכם בפני בית המשפט. כב' המותב אשר אישר את ההסכם ווידא קודם לאישורו כי הצדדים חתמו על ההסכם בהסכמה חופשית ולאחר שהבינו את משמעותו ותוצאותיו. יעידו על כך דבריה של התובעת במענה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

לשאלות בית המשפט בפרוטוקול הדיון לאישור ההסכם לרבות שאלת בית המשפט מדוע היא מוותרת על מחצית מזכויותיה בבית וכדלקמן :

"ברור לי שאני מוותרת על 2.5 מיליון ₪. לשאלת ביהמ"ש, מדוע אני מוותרת על סכום כזה, אני משיבה שאני כרגע ברגשות עקב משהו שונה לחלוטין. מה שכתוב פה שיש לי הכנסות משלי ואני לא יודעת בדיוק מה אני צריכה להוכיח. אני מבינה את מה שכתוב, אם השלום בית לא יעלה יפה, אז הוא לא תובע את החלק שלי. אני לא מכירה בדיוק את השווי של העסקים שלי, זה לא עסק שלי בלבד, אבל זה מה שהוא אמר לי, אני לא יודעת, זה לפחות מה שיש, מה שהחלק שלי בעסק, אבל אני לא הערכת שווי, אבל לפי ערך נכסים, זה פחות או יותר. לשאלת ביהמ"ש, אם אני מעוניינת לבדוק ולחזור לביהמ"ש בעוד כמה ימים, אני משיבה שמה אני אמורה לברר ולבדוק? אני מבינה את המשמעות הכספית, אני מבינה שאני מוותרת על 2.5 מיליון ₪ ולעומת זה שיש לי כמה נכסים. אני רוצה לאשר את ההסכם. העסקים האלה זה עסקי נדל"ן ויש שם נכסים. לשאלת ביהמ"ש, אני מבקשת לאשר את ההסכם היום. ביקשנו כי ביהמ"ש יאשר את ההסכם היום, כי יש כונס נכסים על הבית והיום יש מכירה של הבית, כונסי הנכסים לא יודעים שאנחנו פה".

46. עם זאת, במקרה דנן, טענותיה של התובעת לביטול ההסכם נעוצות בנסיבות החיצוניות שאפפו את עריכת ההסכם באותה תקופה, נסיבות אשר לא הובאו לידיעתו של בית המשפט בעת אישור ההסכם. בעניין זה יפים דבריו כב' השופט י. שנלר בעמ"ש (ת"א) 1015/08 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים) (26.5.13) (להלן: "עניין פלונית") לאמור :

"אולם, אין לשופט המאשר הסכם ממון, אלא את אשר רואות עיניו, מול המתייצבים בפניו. משכך, ככל שמדובר על נסיבות חיצוניות למעמד האישור, ניתן לתקוף הסכם ממון שאושר ואף קיבל תוקף של פסק דין, וככל תקיפת הסכם שקיבל תוקף של פסק דין. דהיינו, הן בעילות של פגם בכריתתו כגון טעות והטעיה, עושק ועוד כפוף לטענות הסותרות את עצם תהליך האישור, והן בעילת ביטול, ככל שקיימת, בגין הפרתו".

47. משכך, נפנה לבחינת הנסיבות החיצוניות שאפפו את מעמד אישור ההסכם ובכלל כך את טענות התובעת לבטלות ההסכם מחמת פגמים ברצון. כבר עתה ייאמר כי התובעת העלתה את טענת הכפייה באופן כללי בלבד במסגרת הסיכומים ותוך שהיא נסמכת על טענותיה בקשר לעילות העושק, הטעות וההטעיה. לפיכך, לא מצאתי לדון בהתקיימותה של עילה זו כעומדת בפני עצמה אלא להידרש לטענות התובעת בדבר התקיימותן של עילות העושק, טעות והטעיה בלבד. נפנה לבחון עילות אלו כעת.

עילת העושק :

48. סעיף 18 לחוק החוזים קובע :

"מי שהתקשר בחוזה עקב ניצול שניצל הצד השני או אחר מטעמו את מצוקת המתקשר, חולשתו השכלית או הגופנית או חוסר ניסיונו, ותנאי החוזה גרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל, רשאי לבטל את החוזה".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

49. יסוד מרכזי של עילת העושק הוא מצבו הירוד של הנעשק, קרי מצוקה, חולשה שכלית או גופנית, או חוסר ניסיון שלו. יסודות נוספים הם: התנהגות העושק, אשר מנצל את מצבו של הנעשק וכן היות תנאי החוזה גרועים במידה בלתי סבירה מהמקובל. יודגש כי עפ"י הפסיקה שלושת היסודות הנ"ל הם מצטברים ונדרש להוכיח קשר סיבתי ביניהם.

50. על טיב והיקף יסודות עילת העושק אותם נדרש להוכיח הטוען להתקיימותה נביא מתוך דבריו של כב' השופט י. שנלר בעמ"ש 11337-06-10 בעניין פלוני לעיל, כדלקמן:

"על הטוען לעושק להוכיח את התקיימות היסודות בדבר מצבו הקוגניטיבי הירוד; קשר סיבתי בין התנהגות העושק להתקשרותו של העשוק בהסכם וניצולו של העשוק, והיותו של ההסכם בלתי סביר וחורג מן המקובל. בהקשר לכך נקבע כי מוטל על הטוען להתקיימות תנאים אלה נטל משמעותי.

ודוק: הוכחת היות תנאי החוזה גרועים מן המקובל, אינה נדרשת כפונקציה ראייתית בלבד, אלא כנסיבה נדרשת לצד דרישת הפגם ברצון, ורכיבי העילה שלובים זה בזה עד כדי "תלות הדדית המתבטאת בכך שככל שמתקיים אחד היסודות באופן מובהק יותר כן תטה הכף לכיוון המסקנה שמתקיימים היסודות האחרים" [דברי כב' השופט ברלינר בע"א 2041/05 מחקשווילי נ' מיכקשווילי (לא פורסם, 19.11.2007) פסקה 12]. בתי המשפט בחנו ביתר שאת את היסוד של הפגם ברצון בעילת העושק, במקרים בהם לא נראו תנאי ההסכם בין הצדדים כבלתי סבירים בצורה בולטת, במיוחד במקרים בהם תנאי ההסכם הינם תוצאה אפשרית של פשרות וויתורים הדדיים בין בני זוג החפצים לסיים את נישואיהם, שתנאיו נראים אומנם על פניהם כגרועים מבחינה אובייקטיבית, אך אלה מושפעים משאר ההסכמות והוויתורים בין הצדדים, וכן מהרצון להחיש את הגירושין [ראו דברי כב' השופט נאור בבג"ץ 2609/05 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים (לא פורסם, 31.5.2011) פסקה 13 וההפניות שם].

רכיב נוסף הנדרש לשם הוכחת עילת העושק, הוכחת מצבו הירוד של העשוק עליו ניתן ללמוד באמצעות חוות דעת או תעודה רפואית שערוכה כדין, כאמור בתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד-1984 (תקנה 127 או תקנה 258(ז)). כאשר כבר נקבע כי דרישה זו יש למלא בדווקנות ויש להצביע ספציפית על מצב העשוק בעת כריתת ההסכם, ככזה שלא היה כשיר להתקשר בהסכם הגירושין בעת שזה נכרת ואושר, אם בשל מצוקה נפשית או קוגניטיבית (למשל: אי ידיעת קרוא וכתוב).

לעניין הוכחת "ניצול" מצוקת הזולת על ידי הצד שכנגד, יש לבחון אם הצד שכנגד לא רק שידע על הפגם אצל הצד הטוען לעושק, אלא הפיק מהמצוקה טובת הנאה לעצמו שמתבטאת בכריתת חוזה שתנאיו משופרים מאוד עבורו, ואינם מקובלים על פי מבחן אובייקטיבי. בהקשר לכך נקבע כי אין להשוות בין הסכמי גירושין "מקובלים" אלא שלכל הסכם יש שיקולים המיוחדים לו [למשל נאמר "... וכי ניתן לומר שיש מקובל בהסכמי גירושין? כל הסכם ונתוניו, כל הסכם ושיקוליו" – ראו בספרו של גריידי, הסכם ממון בעמודים 255-256]; ראו גם ש' ליפשיץ "הסדרת החוזה הזוגי במשפט הישראלי: מתווה ראשוני" שנתון הקריה האקדמית (כרך ד') 271, 299-300] (סעיפים 12-15 לפסק הדין).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

51. בע"א 403/80 סאסי נ' נעימה קיקאון, פ"ד לו(1) 762 (1982) (להלן: "עניין סאסי") עמד בית המשפט העליון על המאפיינים בהגדרת מצבו הנפשי העשוק לאמור:
- "אין לומר, שאותו עשוק הוא בגדר מי שלא ידע ולא הבין מה הוא עושה, שאינו מסוגל כלל לאותו רצון הדרוש לכריתת חוזה שמעשיו כלא היו ... מכאן, שאותם דברים שמנינו בעשוק אינם מעמידים אותו במקום שפסולי דין עומדים, שכן אין הוא חולה נפש או לקוי בשכלו, שמחמתם אינו מסוגל לדאוג לענייניו, ואף במקומו של מי שלשעה או לעניין לא ידע ולא הבין מה הוא עושה אינו עומד. ואף-על-פי-כן, אין לומר, שדעתו הייתה מיושבת, וכי גמירת הדעת שלו הייתה כגמירת דעתו של כל מתקשר צלול בדעתו. הוא מצוי אי שם בין הקצוות; אין הוא בעל מוס, שמומו פוסל אותו, ואין הוא חסר דעה וידיעה, שחסרונם עושה את פעולתו כאין וכאפס, אלא הוא בגדר "מעין בעל מוס", הקרוב או דומה לשני אלה מבחינת הפגם בשיקול-דעתו, ש"מומו" פוגם בהתקשרות חוזית מסוימת, הניתנת לביטול רק בהתקיים יתר יסודותיה של עילת העושק. לפיכך, חייבים המצוקה, החולש השכלית או הגופנית וחוסר הניסיון להיות כבדי משקל, ועל בית המשפט להשתכנע שפעלו את פעולתם על העשוק והסיטו את שיקול-דעתו סטייה של ממש מנתיבו הנכון".
52. כן בעמ"ש (ת"א) 43421-03-13 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים) (6.03.14) שם בדומה לענייננו וויתרה האישה על חלקה בדירת המגורים וביהמ"ש ביטל את ההסכם, אומר ביהמ"ש תוך שהוא מאזכר את עניין סאסי כך:
- "עוד הובהר בעניין סאסי כי "ייתכנו מקרים, שבהם נלחץ העשוק על-ידי יותר מגורם אחד, שאז ישקול בית המשפט את משקלם המצטבר, אפילו כל אחד מהם אין די בו כשלעצמו" (ההדגשה אינה במקור, ח.ב.; שם, בעמ' 768).
- בענייננו, מחומר הראיות עולה כי המשיבה אכן הייתה נתונה במצוקה סובייקטיבית במועד כריתת ההסכם ואף במועד ביצוע ההסכם, כתוצאה מגורמים שונים שיפורטו להלן. מוכן אני להניח כי כל אחד מהגורמים לבדו לא היה בו די על מנת להביא את המשיבה למצב של מצוקה, אלא שהצטברותם של גורמים אלה יחדיו יצרה מעין "מסה קריטית" שהשפיעה לרעה על מצבה הנפשי של המשיבה, גרמה לה למצוקה ולמעשה שברה את רוחה, והיא שהניעה אותה לכרות הסכם לפיו הקנתה למערער מחצית מן הזכויות בדירת המגורים היחידה שלה, ללא כל תמורה חומרית".
53. נפנה איפוא לבחינת השאלה האם התובעת הוכיחה במקרה דנן את התקיימות יסודות עילת העושק.
- היסוד הראשון: מצוקה, חולשה שכלית או גופנית או חוסר ניסיון:
54. אקדים ואומר כי מחומר הראיות שבפני, התרשמתי כי בעת החתימה על ההסכם התובעת היתה במצב נפשי קשה ביותר ובמצוקה קשה וגדולה. מצוקה שהיא תוצר של מסכת איומים, לחץ ואלימות שהפעיל עליה הנתבע בין היתר באמצעות ילדי הצדדים ובאמצעות צדדים נוספים. התובעת האמינה לנתבע כי ברצונו לחיות עמה בשלום בית וכי החתימה על ההסכם הינה תנאי לשלום הבית וכן תמנע את מכירת הבית בכינוס נכסים וכפי שהעידה שהנתבע אמר לה "אין שלום בית בלי בית". מצוקה קשה זו יצרה אצל התובעת מציאות בלתי אפשרית בה אין לה כל ברירה אלא לחתום על ההסכם כאן ועכשיו ומבלי

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

שהינה מסוגלת לשקול נכונה את תנאי ההסכם בצורה רציונלית והגיונית. מסקנתי זו מבוססת על מכלול השיקולים שלהלן.

חוות דעת המומחה :

55. בענייננו, מונה מומחה מטעם בית המשפט: ד"ר קלמן איגור – רופא פסיכיאטר מומחה לצורך בחינת מצבה הנפשי של התובעת ויכולתה להבין את חתימתה על ההסכם מיום 22.2.15 (להלן: "חוות דעת מומחה").

56. ביום 17.8.16 הוגשה חוות דעת המומחה לתיק בית המשפט בה נכתב בין היתר כדלקמן:

"ס' מתארת מסכת של השפלות ופגיעות רגשיות שנמשכו לאורך שנים ארוכות. לדבריה, הוא האשים אותה בבגידה על אף שלדבריה שהתה את רוב שעות היום בבית, האשים אותה בהפקרות מינית, עקב אחרי שיחות הטלפון שלה והעלים לה את מכשירי הטלפון מספר פעמים ועוד.

ס' מתארת מצבים רבים של התפרצויות מצדו של בעלה, בהם יכול היה לגרום לנזקים פיזיים לחפצים בבית (על פי דבריה "יכולה היה לשבור את כל הבית"). כמו כן, היא מדווחת על מקרים רבים בהם בני הזוג הגיעו למצב של דחיפות הדדיות וצעקות שהצריכו את התערבות המשטרה שהוזמנה על ידי השכנים.

במקביל, הבעל החל להאשים אותה בשכחה על רק מה שהיא כינתה "אישיות כפולה". ס' מספרת כי היא החלה להאמין שאולי היא אכן סובלת מ"אישיות כפולה" ואף פנתה לאבחון על מנת לוודא שהיא אינה חולה".

כן, תחת החלק שכותרתו "התייחסות להסכם" נכתב כך:

"באשר לחתימתה על ההסכם מתאריך 22.2.2015 מסר הגב' י' כי עשתה זאת "כדי לא להישאר ברחוב עם הילדים". על פי דבריה הבינה שההסכם הוא עלול לפגוע בזכויותיה. עם זאת היתה בטוחה שחייבת לבחור בין אפשרויות הבאות היחידות, לפי תפיסתה, שעמדו לפניו: מאחד הבית יימכר והיא תישאר עם ילדים ברחוב ומאידך היא נשארת בבית עם ילדים וקיימת אפשרות לשלום בית".

תחת החלק "סיכום ודיון" נכתב בין היתר כך:

"להערכת הנבדקת עונה לקריטריונים שהפרעת אישיות עם קווים תלותיים, רמת חרדה גבוהה, נטייה למשברים הסתגלותיים ותפקוד כללי מוגבל מאוד.

על פי הגדרה של ICD-10 (הסיווג האבחון הפסיכיאטרי לפי ארגון הבריאות העולמי) בעלי הפרעות אישיות הם אנשים אשר עקב סיבות שונות רואים, מרגישים ומתייחסים אל אחר בצורה שונה מרוב האנשים בחברה עם מאפיינים התרבותיים דומים. כתוצאה מכך נוצר קונפליקט עם הסביבה ומצוקה פנימית. כתוצאה מכך קיימת פגיעה ניכרת בתפקוד בכל מישור של חייהם: תפקודים חברתיים, בין אישיים ותעסוקתיים. מצוקה אישית מתמדת, נטייה למשברים דיכאוניים והתנהגות אימפולסיבית, בעיקר בשעת מצוקה קיצונית, משלימים את התמונה הקלינית.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

...

מדובר במערכת היחסים מורכבת מאוד, מתאפיינת בתלות קיצונית בן זוגה. אף על פי שסבלה מאוד בתוך הקשר במשך שנים, רק לפני שנים ספורות החליטה להתגרש. ההחלטה הזו גרמה לעלייה ברמת החרדה כי עבורה להיות לבד זה לא פחות מפחיד מאשר לסבול בתוך הקשר.

בזמן החתימה על ההסכם ביום 22.2.2015 גב' י' היתה במצב נפשי קשה. מצד אחד היא בהחלט הבינה שההסכם עלול להיות מאוד לא בעדה ולפגוע בזכויותיה. מצד שני היא האמינה כי בעוד זמן קצר עלולה להישאר ברחוב עם ילדיה ללא בית. בנוסף לכך, היא חשבה שכמו שזה כבר היה מספר פעמים, בני הזוג ישלימו ויהיה שלום בית. במקרה הזה, חשבה גב' י', לחתימה על ההסכם אין כל משמעות. זאת התנהגות המאפיינת את בעלי הפרעת אישיות, האנשים עם כוחות האגו חלשים, תלויים מאוד באחרים ומקבלים החלטות בצורה אימפולסיבית, מבלי לשקול את כל האפשרויות".

ובהמשך במסגרת "המסקנות" נכתב כך :

- גב' י' אינה לוקה בהפרעה נפשית חמורה עם פגיעה ביכולת השיפוט (פסיכوزה).
- בעת החתימה על ההסכם בתאריך 22.5.15 הבינה היטב גב' י' את משמעות ההסכם.
- החתימה על ההסכם בתאריך 22.02.2015 היה מעשה אימפולסיבי עם מטרה להוריד את רמת החרדה מבלי להתעמק בכל ההשלכות האפשריות של החתימה.

57. יצוין, כי הצדדים לא חקרו את המומחה על חוות דעתו ומשך האמור בחוות הדעת לא נסתר ואני רואה לנכון לקבלה כחוות דעת אמינה.

58. אם כן, מחוות הדעת עולה כי התובעת מאופיינת כאישה עם הפרעת אישיות, רמת חרדה גבוהה, נטייה למשברים ותפקוד כללי מוגבל מאוד שלכך נלוות תלותיות גבוהה בנתבע. כן, בעת החתימה על ההסכם ועל אף שהבינה כי ההסכם עלול להיות לפגוע בה, התובעת האמינה כי בעוד זמן קצר היא עלולה להיזרק לרחוב עם שמונת ילדיה ולהיות ללא בית. כן, האמינה התובעת כי הצדדים ישלימו ויהיה שלום בית כפי שהיה כבר מספר פעמים בעבר. לדעת המומחה, התנהגות התובעת מאפיינת בעלי הפרעת אישיות, התלויים מאוד באחרים ומקבלים החלטות בצורה אימפולסיבית, מבלי לשקול את כל האפשרויות. על כן, קבע המומחה כי החתימה על ההסכם היתה מעשה אימפולסיבי במטרה להוריד את רמת החרדה תוך שהתובעת אינה מייחסת כל משמעות משפטית לחתימתה על ההסכם מבלי להתעמק בכל ההשלכות האפשריות של החתימה.

מערכת יחסים זוגית רווית אלימות :

59. למרבה הצער, אציין כי בהליך זה נחשפתי למערכת יחסים מורכבת וחריגה ביותר על פי כל קנה מידה סביר אשר מאופיינת באלימות הדדית, השפלות, ביזוי, התעללות נפשית, תלותיות של התובעת בנתבע, אובססיביות, שתלטנות, בטלות עצמית של התובעת כלפי הנתבע. מערכת יחסים זו עמדה ביסוד החתימה על הסכם שלום הבית ויש בה כדי ללמד על מצבה הנפשי הקשה ביותר של התובעת בעת החתימה על ההסכם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

- 1
2 60. התובעת העידה במהלך ההליך כי הנתבע היה אלים כלפיה וכלפי הילדים במשך שנים רבות וכי סבלה
3 מהתעללות פיזית ונפשית, כאשר התנהלותו היתה שתלטנית, אלימה ומלווה בהתפרצויות זעם תכופות
4 (ס' 10-11 לתצהיר התובעת). כך העידה התובעת עצמה: **"הודאתי שהוא הוציא אותי מאיזון, הוא**
5 **התעלל בי, ואני כתגובה לאלימות שלו פיזית נפשית מילולית הוצאתי ציפורניים גם כן והודאתי בזה",**
6 **"זה נכון שהוא התעלל בי? קרא לי זונה מהבוקר עד הלילה. עשה לי סיוטים. זה פשוט היה פיקוח**
7 **נפש, הבן אדם לא סתם את הפה שלו במשך 6 שנים. מול הילדים ומול כולם, ביזה אותי"** (עמ' 35, ש'
8 23-24, 30-32). התובעת העידה כי הנתבע בעט בה וכי רדף אותה, טען שהיא בוגדת, העידה כי הוא הפך
9 עליה את כל השולחן שבת מול הילדים, **"כל שבת זה היה ככה, לוקח את השולחן זורק עלינו עם כל**
10 **הבקבוקים..."**, נתן לה סטירות, לקח את כל הבגדים שלה מהארון וזרק אותם בזבל, שבר לה ולבנות
11 את הטלפונים (עמ' 36, ש' 3, 7-9, 13-14, 16, 18, 28, 32). התובעת העידה כי הנתבע נהג לטעון כי היא
12 בוגדת בו, לגנוב לה את הטלפון, לחטט בתיקה וכי הוא אף טוען שמחפש שידוך. כן העידה התובעת כי
13 הנתבע אף רשם את התובעת לאתרי הכרויות (סעיף 20 לתצהיר התובעת), והנתבע לא הכחיש.
- 14 61. מנגד, הנתבע הודה כי הוא סטר לתובעת פעם אחת כי **"היא שברה את כל הבית, את החלונות, את**
15 **הרהיטים"** (עמ' 107, ש' 11-12) וכי שבר לה את הטלפון (שם, בש' 20), זרק את הכלים בערב פסח כי
16 לא היו כשרים (שם, בש' 26-28), זרק עליה צלחת (שם, בש' 30-33), נעל אותה ביחד איתו בשירותים
17 (עמ' 108, ש' 9-18), טען כי התובעת היא קנאית ולמרות זאת סיפר לה כי הכיר נשים בים וכי הולך
18 לחפש שידוך (עמ' 109 לפרוט' 12.9.18, ש' 2; עמ' 92 לפרוט' 13.2.19, ש' 23-24). הנתבע אף הודה כי
19 אכן טען שהתובעת בוגדת בו אבל בפועל לא יודע ולא מאמין שזה היה (עמ' 110 לפרוטוקול 12.9.18, ש'
20 8). עדות הנתבע אשר מלמדת על השקפת עולמו הינה כאשר העיד כי היה חוזר הביתה מאוחר ולא היה
21 אוכל ואמר בהקשר זה: **"...אישה לא יכולה להתנגד לבעל שלה"** (עמ' 92 לפרוט' 13.2.19, ש' 23).
- 22 62. באופן דומה, טען הנתבע כי התובעת נהגה להכות אותו ולדבריו אלימות פיזית זו כללה **"שריטות,**
23 **נשיכות, בעיטות, מכות עם מקל מתכת"** (עמ' 106 לפרוט' הדין מיום 12.9.18, ש' 18-19) וכן פעם אחת
24 כמעט חנקה אותו עד שהבן ר' נשך לה את היד שלה עד ששחררה אותו ולאחר מכן התובעת נשכה אותו
25 באפו (עמ' 105, ש' 26-29). כן, מעדותה של התובעת, עולה כי אכן נהגה להכות את הנתבע חזרה - נתנה
26 לו אגרוף, רדפה אחריו עם סכין ואיימה לרצוח אותו, נתנה לו סטירות, שברה לו גיטרה, שברה לו שני
27 מכשירי אייפון, אולם לדבריה היתה בתגובה לאלימות שלו כלפיה וכי **"הגנה עצמית"**.
- 28 63. יצוין, כי הנתבע הכחיש את האלימות כלפי ילדיו עד שלבסוף הודה כי **"אם היה משהו זה מתוך חינוך"**;
29 **"אני הוכחתי אותם..."** (עמ' 91 לפרוטוקול 13.2.19, ש' 8, 14). בהקשר זה יש לציין כי חרף טענת הנתבע
30 לפיה גם התובעת נהגה באלימות כלפי הילדים, בפועל התובעת אמנם נעצרה בחשד לאלימות כלפי
31 הילדים אולם שוחררה זמן קצר לאחר מכן וכן הוחלט שלא להעמידה לדין, ואילו הנתבע הוא שהורשע
32 באלימות כלפי ארבע בנותיו ומרצה כיום עונש מאסר, ויש בכך כדי להוות תמיכה בגרסת התובעת
33 דווקא אודות אלימותו של הנתבע כלפיה וכלפי הילדים.

34 תלותה של התובעת בנתבע ובידודה מחברים ומשפחה :

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

64. בחוות דעת המומחה אשר לא נסתרה נקבע כי התובעת "מגלה תפקוד חברתי מצומצם ביותר". כך, גם התובעת העידה כי לא היו לה כמעט קשרים עם אנשים מלבד בעלה וילדיה (ס' 14 לתצהירה).
65. גם העדים מטעם התובעת העידו כי לתובעת לא היו כמעט חברים וכי היא היתה מרוחקת מבני משפחתה. כך, העידה גב' ב' אשר הכירה את התובעת זמן מה בטרם עריכת ההסכם העידה כי התובעת "מרבח להסתגר בביתה, ממעטת בקשרים חברתיים או לקיחת חלק באירועים חברתיים..." (סעיף 6 לתצהירה). גם חברויות שהיו לתובעת הופסקו בשל התנהגות הנתבע. כך למשל, העידה גב' ז' כי הנתבע איים עליה והיא הגישה נגדו תלונה במשטרה בגין תקיפתו (עמ' 52, ש' 10-13, ס' 13-14 לתצהירה) וכי הקשר בינה לבין התובעת נותק כי הנתבע מנע זאת (עמ' 54, ש' 19). גם אביה של התובעת העיד שהתובעת תמיד היתה תחת איומי הנתבע ולא ספרה לאביה כלום (עמ' 77, ש' 23). כן אישרו הוריה של התובעת כי התובעת התרחקה מהם בעטיו של הנתבע (ר' תצהיר האב בס' 13-14 ותצהיר האם בס' 12, 16).
- אווירה קשה ואלימה בבית המשפחה:**
66. יתר על כן, לצד האלימות ההדדית שאפיינה את מערכת היחסים של הצדדים בשנים האחרונות, אזי בתצהיר התובעת וכן בתצהיר בתם השנייה א' (שהוגש ביום 28.2.19 - ר' להלן) מתוארת תמונת מציאות קשה ואלימה ששררה בבית הצדדים במשך שנים רבות, אשר היתה רוויה באלימות מסוגים שונים, הן אלימות פיזית כלפי הילדים והן אלימות מילולית שהופנתה כלפי הילדים והתובעת וכללה עלבונות, איומים והשפלות.
67. בתצהירה פירטה הבת א' על האווירה ששררה בבית שנבעה מהתנהלות כוחנית, מאימת, אובססיבית ואלימה של הנתבע שכל בני הבית סבלו ממנה והשליטה פחד ואימה על כל בני הבית וכדברי הבת בתצהירה:
- "האווירה בבית כשאבי היה בבית היתה אלימה, אבא חשב שצריך לערב אותנו בכל מה שקורה בינו לבין אמא. נהג להעיר אותי באמצע הלילה כדי לדבר איתי על שלום הבית ולספר לי מה הוא חושב על אמא, שהיא בוגדת בו עם פירוט רחב איפה, עם מי ובאילו דרכים. לא היתה אפשרות בבית להתנגד לאבי והיינו צריכים לציית לכל בקשותיו כי אם לא, זה הוביל לקללות ולמכות מצידו".
68. כן, בנוגע לתקופה שקדמה לחתימת ההסכם וכן לאחריו הצהירה הבת כך:
- "במהלך חודש בערך שקדם לחתימת ההסכם השני שקובע שהבית שלו, אבא היה עושה לכל הבית את המוות – צועק, מקלל, מרביץ, מעיר אותנו באמצע הלילה משינה, יום יום שעה שעה ברמה כזו שאנחנו (הילדים) התחננו בפני אמא שתחתום כבר על ההסכם שיהיה לנו שקט. גם אחרי חתימת ההסכם השני, אבי כמו כן לא הניח לנו ולאמא והמשיך להאשים אותה שהיא זונה ושהיא כוס חד פעמית משומשת ואפילו הראה לי שאם כותבים את מספר טלפון הישן של אימי בגוגל כתוב (אני לא יודעת איך) " לפני חודשיים אנסו אותו להקה של

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

- 1 פינגווינים ונהניתי מזה מאוד, אם אתם רוצים ליהנות מזה גם תתקשרו ל....", עם מספר
2 טלפון של אימי. אני הייתי מזועזעת וזה המילים שזכורות לי".
- 3 69. זאת ועוד, הנתבע לא הכחיש בחקירתו ואף הודה, כי נהג להשמיע את שירו של אריק איינשטיין, הכולל
4 את המילים "פרנציסקה הזונה" בבית הצדדים בעוצמה גבוהה ואף קרא לתובעת כוס פלסטיק חד
5 פעמית, כאשר יוזכר, כי מדובר בצדדים המנהלים אורח חיים דתי וכל ילדיהם לומדים במוסדות דתיים,
6 כאשר לטענת האב, הוא דגל בחינוך הילדים לצניעות. וכך העיד במילותיו הנתבע:
- 7 ת. ... כשראיתי את ס' שביקרה באתרים בטלפון אמרתי שהיא כוס פלסטיק חד פעמי. וגם
8 השמעתי את השיר הזה של אריק איינשטיין כי כשמבקשים שלום בית היא עושה מלחמה.
9 השירים שלו היו מושמעים אצלנו בבית 24 שעות.
10 ש. ומילות השיר כוללות גם "זונה לא קטנה"
11 ת. אני מודה שעשיתי שטות כי כאב לי. היא מדברת על שלום בית, עשיתי כתובה חדשה
12 ופתאום היא מנסה לעשות פרובוקציות ואבא שלה אומר לי "אנחנו נשים לך את האף בתוך
13 החרה" (עמ' 98 לפרוט' 13.2.19, ש' 34-28).
- 14 70. זאת ועוד, הנתבע העיד כי בשנה וחצי טרם מעצרו, המשטרה נהגה לבקר אצלם תדיר בבית וכדבריו:
- 15 ש. נכון שהמשטרה נהגה להגיע אליכם באופן תדיר על רק אלימות?
16 ת. לא באופן תדיר. בשנה וחצי האחרונות פלוס מינוס, גם שאני לא בבית, המשטרה הייתה
17 מגיעה כמה פעמים. כל משהו קטן הייתה מגיעה משטרה. אם לא הייתי בבית גם
18 הייתה מגיעה משטרה.
19 ש. אתה מתכוון שנה וחצי לפני שנעצרת?
20 ת. כן.
21 ש. המשטרה נהגה להגיע אליכם הביתה?
22 ת. היו צעקות גם מצידה" (עמ' 91 לפרוט' 13.2.19, ש' 28-21).
- 23 71. זאת ועוד מהתסקירים שהוגשו בתיק, עולה כי בעקבות האלימות ששררה בבית המשפחה התפצלה
24 למחנות, כאשר האב נמצא בקשר כיום רק עם הבן ר' ועם הבת ת', כאשר ר' ות' נמצאים בנתק מוחלט
25 משאר האחים ומאמם. כן, עולה כי הילדים נמצאים במצב רגשי קשה ובמצב של פוסט טראומה
26 המצריך טיפולים רגשיים ופסיכולוגיים כאשר המשפחה מוכרת ומטופלת ע"י גורמי הרווחה.
27 כך לדוגמה, נכתב בתסקיר מיום 27.8.19, מהאגף לשירותים חברתיים בעיריית ת"א:
- 28 "הילדים והאם מתארים אווירה קשה ורווית אלימות, פיזית ומילולית מצד האב כלפיהם. חוויות אלו
29 הותירו משקעים קשים אצל מרבית הילדים".
30 כן תחת הפרק "היבטים משותפים המהווים פגישה וסיכון לכלל הילדים" נכתב בתסקיר:
- 31 "מדובר במשפחה אשר התנהלה במשך תקופה ארוכה באווירה שכללה תוקפנות, אלימות, הסתה
32 וכעס. ילדי המשפחה מתארים כולם אווירה מתוחה וקשה, בין ההורים ובין הילדים. חשיפת
33 האלימות, אשר הובילה להרחקת האב מהבית ולגירושי ההורים, פתחה מצבור של האשמות ורגשות
34 קשים בין חברי המשפחה השונים".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

נסיבות עריכת טיוטת ההסכם :

72. הנה כי כן, הוכח כי המציאות ששררה בבית הצדדים במשך תקופה ארוכה, הן בתקופה שלפני עריכת ההסכם והן לאחריו, היתה קשה ביותר. יש בכך כדי לחזק את גרסת התובעת אודות מצבה הנפשי הקשה בעת החתימה על ההסכם ולאחריו וכן את הנסיבות החריגות ביותר שאפפו את עריכתו.
73. בענייננו, יש לציין גם את נסיבות עריכת טיוטת ההסכם שנערך בין הצדדים כחודש ימים לפני עריכת ההסכם ואשר היווה את הבסיס להסכם נשוא התביעה. יצוין, כי דבר קיומו של הסכם זה הועלה ע"י הנתבע בתום דיון ההוכחות האחרון ביום 13.2.19 וצורף לתיק בית המשפט ביום 17.2.19.
74. בהקשר זה הוגש תצהירה של בת הצדדים א' אשר התגוררה בבית הצדדים עד לשנת 2017, ובו היא פירטה את נסיבות עריכת טיוטת ההסכם שקדמה להסכם שלום הבית נשוא התביעה שהכתיב לה אביה, מאחר שאמר ש"יש לה כתב יפה".
75. וכך הצהירה הבת על נסיבות עריכת ההסכם בכתב ידה :
- "אני זוכרת היטב את נסיבות עריכת ההסכם. אני הייתי בת כ – 16, בתקופה לחוצה של מבחנים בטרם בגרויות. אבי העיר אותי משינה בסביבות השעה 00:30 ואמר לי שאני ור' (אחי) צריכים להיות שותפים להסכם בינו לבין אמא. בערך בשעה 1 בלילה נסענו שלושתנו לישיבה של ר' ב-- -- ונסענו לסבתא מ', אמא של אבא שלי. זכור לי שבשלב מסוים באותו ערב אבי דיבר בטלפון עם אחותו, א' מ' שהיא עו"ד תוך שמתיעץ איתה".
- ובהמשך :
- "הוא נשבע שאם אמא תחתום על ההסכם שקובע שהבית שלו, הוא יעשה שלום בית משמע לא יתעצבן, לא יכעס ומה שבא עם הכעס שלו – הקללות והמכות וזה בתנאי שאמא תחתום שהבית שלו כדי להראות שהיא כנה ואמיתית ורוצה שלום בית, בפועל טען שהוא לא יזרוק את אמא בלי כלום וברור שהבית חצי חצי שלהם. אם היא תחתום אז זה אומר שהיא באמת רוצה שלום בית ואם לא אז היא לא באמת רוצה".
76. ביום 27.5.19 נחקרה הבת א' על תצהירה. הבת העידה כי בניגוד למסמך שהגיש האב ולמיטב זיכרונה ההסכם הכיל שני העמודים (עמ' 120, ש' 5-6). כשנשאלה מדוע הגישה את תצהירה באיחור, השיבה כך :
- "ש. אימך הגישה תצהירי עדות ראשית וקיבלה ארכה, מדוע לא נתת תצהיר לטובת אימך עד עכשיו?
- ת. אני לא נוהגת להתערב בעניינים ביניהם. הם ערבו אותי מספיק. אבי תמיד עירב אותנו ואימי בקשה שלא יערב אותנו. זה לא מענין אותי. עכשיו נתתי את התצהיר כיון שהביאו את המסמך הזה עכשיו. כל הזמן האשימו אותי שאני לא בסדר. אבי היה מעיר אותי באמצע הלילה, להגיד לי דברים על אימי שהיא זונה וכו' (בוכה) שילדה בת 14 לא אמורה לשמוע. הוא תמיד לערב אותי בכל העניינים האלה. גם ההסכם הזה. העירו אותי באמצע הלילה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

באמצע תקופת בגרות. המעט שרציתי זה להגיד את האמת שלי בתצהיר הזה. הכנתי את ההסכם הזה בלי אפשרות להתנגד" (עמ' 121, ש' 8-16).

ובהמשך העידה כך:

ש"א. אחרי אותו הסכם שאימך חתמה, שאלת אותה אם היא מסכימה והיא אשרה? לא נכון. מה שקרה זה שאבי העיר אותי משינה, נסענו לישיבה של ר' ב-- , משם נסענו לבית של אימו מ' וכל מהלך העניינים של כתיבת ההסכם היו שהוא אמר שנקרא לה הסכם שלום בית. לא היו לנו כוחות להתנגד. השעה היתה 2:00 לפנות בוקר. אמא שלי היתה אפטיית. זה מאוד חשוב בעיני, זה החיים שלי. אבי ניהל את מהלך העניינים, "נכון ס"..." ואמא שלי אמרה "כן, כן, כן". שיעזוב אותנו בשקט.

ש. באיזו שעה ביממה הוא נחתם?
ת. אני זוכרת בערך ב- 12:30 בלילה קמתי, בשעה 1:00 הגענו לר', סביבות 1-2 בבוקר זה נחתם.

ש. יש לך ראיה אובייקטיבית כי ההסכם נחתם ב- 2 לפנות בוקר?
ת. אין לי (עמ' 123, ש' 9-19).

77. עדותה של הבת עשתה עלי רושם אמין והתרשמתי כי שלא רצתה להיות מעורבות בסכסוך בין הוריה ונראה כי האב גרר אותה לשם בעל כורחה. כן תיאור נסיבות עריכת טיוטת ההסכם בשעת לילה מאוחרת, לאחר חצות, כשהאב מעיר את בתו משנתה באחת בלילה, נוסע לישיבה בה נמצא בנו ר' ועם שניהם נוסע לבית אמו ושם מכתוב לאחת הבנות את נוסח ההסכם הקודם כשמהעבר השני נמצאת התובעת והנתבע שואל אותה טלפונית אם היא מסכימה, אינן יכולות להתקבל כדרך נורמטיבית ומקובלת לעריכת הסכם בין בני זוג כלל וכלל. עצם נסיבות עריכת ההסכם באישון לילה מלמדים על אווירה של לחץ, כוחניות ואלימות שהפעיל הנתבע כלפי התובעת תוך שימוש בילדי הצדדים ככלי על מנת להתיש את התובעת עד אשר תתרחצ ויש בכך כדי לחזק את טענותיה של התובעת אודות מצבה הנפשי הקשה בעת עריכת ההסכם.

78. חיזוק לעדות זו של הבת בנוגע לתנאים בהם נערכה טיוטת ההסכם, שהוכתבה לבת א', ניתן למצוא גם בעדותו של הנתבע, שהעיד בעניין זה כך:

ש"א. הטייטה הראשונית של ההסכם – מי כתב אותה?
ת. אנחנו באנו עם טיוטה שלנו.
ש. שמי כתב?
ת. א' (הבת).

ש. הרעיון להעביר את הבית על שמך הוא של א'?
ת. אנחנו עשינו הסכם שלום בית שא' ור' התערבו בו כי היה בינינו חוסר אמון מוחלט על רקע של בגידות וכל הסיפורים שהיו בינינו שמצאתי דברים בטלפון שלה ואני חזרתי לים. זה היה קצת לפני שחתמנו על ההסכם. אז הודאתי מול הבנות שטעיתי, שלא הייתה לי פילגש אבל הכרתי נשים בים. הודאתי את הסיפור הזה. זה היה שטות להודות מול כל המשפחה אז ר' וא' רצו שלום בית, לא' יש כתב יפה אז היא כתבה פיזית, ור' וא' הוסיפו בהסכם.

לשאלת בית המשפט על איזה מסמך מדובר?
ת. מדובר במסמך שנחתם שבועיים חודש לפני הסכם שלום הבית בינינו, שם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

כתוב שהבית שייך לשנינו, שהעסקים של ס' שייכים לשנינו, העסק שלי שייך לשנינו ושהעסק שלה שייך לשנינו. והכל שייך לשנינו וזה ההסכם שרצינו לעשות. לפני שהגענו לעו"ד ר' ס' הציעה אחרת, שהבית יישאר שלי ושאני מוותר על הזכויות. וזה מסמך שיש אותו, דרך אגב את המסמך הזה צורף כראיה לבית המשפט הפלילי. על המסמך יש תאריך. שם אנחנו אומרים שאת העבר אנחנו משאירים בעבר, וא' ור' עמדו על זה שנלך ללמוד איך לכבד אחד את השני שהיו אינסוף מריבות בינינו.

... מה הייתה הסיטואציה נקודתית?
ש. זה היה ערב, ניסינו לעשות שלום בית כבר תקופה ארוכה עם אמון ששואף לאפס. מי שרצה שניקח פיקוד על כל הסיפור הזה היה הילדים. ר' אם אני לא טועה היה חוסר מהישיבה יום יום וא' הייתה בבית. הגדולים היו בבית.

למה הם תפסו פיקוד?
ת. כי היינו משפחה אוהבת.

משפחה אוהבת עושה כזה הסכם? למה היה צורך בהסכם כזה?
ת. משפחה אוהבת זה הכל חצי חצי. כן.

אני אומרת לך שס' ביקשה לערוך שינויים במסמך ואתה אמרת לה לא לשנות אפילו פסיק.
ת. היא אומרת הרבה דברים.

זה לא נכון?
ש. בוודאי שזה לא נכון. עובדה שהיא עשתה שינויים.

איזה שינויים?
ת. ה – 30 מיליון שינתה ל – 10 מיליון. לגבי המזונות שלא ידענו לפתור השארנו פתוח מה שלא ידענו השארנו פתוח.

למה עורכות הדין לא הגיעו איתכם לאישור הסכם?
ת. עורכות דין ר', לא עורכות דין. אין לי מושג למה היא לא הגיעה, נראה לי שהיה לה דיון באותו יום. אנחנו באנו במטרה לאשר את ההסכם, אני יודע שמנסים לצייר שעשיתי דברים כאלה ואחרים, אני הייתי במצב שאני יודע שאני רוכש את החלק של ס' בבית באמצעות כונס וס' לפני כן בעצם אמרה שהיא רוצה בכל מחיר לעשות הסכם וזה מה שעשינו. אז הגענו לבית המשפט והסברנו שיש כונס, הסברתי שאנחנו רוצים שלום בית, זה הרי ברור שאם יש כונס והייתי קונה את הבית, לא היינו מגיעים לשלב של שלום בית. עובדה שניסינו.

ס' התחננה לשלום בית?
ת. לעשות הסכם, היא התחננה לעשות הסכם, לא הפוך" (עמ' 104 לפרוט' 13.2.19 ש' 21 – עמ' 106, ש' 1).

79. כנלמד, נסיבות עריכת טיוטת ההסכם אשר קדמה להסכם נשוא התביעה מלמדות על נסיבות קיצוניות ובלתי סבירות לעריכת הסכם גירושין תוך עירוב ילדי הצדדים באופן מכוון ומניפולטיבי ע"י הנתבע. מעבר לכך, יש בהן כדי להעיד על האובססיות של הנתבע, שתלטנותו ועל מלחמת ההתשה שהפעיל כנגד התובעת בעצמו ותוך שימוש בילדי הצדדים על מנת לגרום לה לחתום על ההסכם. יש בכל אלו כדי להוות חיזוק נוסף לטענת התובעת אודות מצבה הנפשי הקשה ועל היותה חסרת כוחות להתנגד לנתבע בעת החתימה על ההסכם.

נסיבות עריכת ההסכם עצמו:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

80. בענייננו, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי ההסכם נחתם ואושר **בו ביום שבו נקבעה ההתמחרות** על בית הצדדים במסגרת הליך כינוס הנכסים והדבר מחזק את המסקנה כי התובעת חתמה על ההסכם בדוחק ובחופזה לאור חששה כי ביתה יימכר לצד ג' וכי תהיה מצויה ללא קורת גג על ראשה ביחד עם שמונת ילדיה.
81. הדברים נלמדים באופן מפורש מדבריה של התובעת בפרוטוקול הדיון בעת אישור ההסכם ביום 22.2.15 בו הצהירה בין היתר כך:
- "ביקשנו כי ביהמ"ש יאשר את ההסכם היום, כי יש כוונס נכסים על הבית והיום יש מכירה של הבית, כונסי הנכסים לא יודעים שאנחנו פה" (עמ' 4 ש' 26-27).
- וכן מדבריו של הנתבע עצמו:
- "אנו אמורים לפגוש את עוה"ד היום ולהראות להם את זה. זה היה צריך להיות בלי שהם ידעו, כי הם טרפדו לנו הכל, הוא נפנף אותי, פתאום הוא עסוק, פתאום אין לו זמן לשוחח איתי. כל פעם זה יתפוצץ מחר. היום יש את ההתמחרות בשעה 16:00 אני אחד מאלה שהגשתי ועוד 2, זה בית ב--- שאין עוד אחד כזה" (עמ' 5 ש' 6-10).
82. כאשר התובעת נחקרה בעדותה בעניין זה, העידה כי לא היתה ברירה אלא לחתום באותו יום וזאת למרות שכב' המותב שאישר את ההסכם הציע לה אם היא רוצה לחשוב עוד על ההסכם. התרשמתי כי התובעת אכן חתמה על ההסכם אך ורק בכדי למנוע את ההליך ההתמחרות שהיה קבוע לאותו יום והאמינה כי בכך אכן תצליח למנוע את מכירת הבית ולשמור על שלום בית וכדבריה:
- ש. את זוכרת שכב' השופטת פורר הציעה לך להמתין מס' ימים כדי לחשוב ואז לחזור לחתום?
 ת. כי הכינוס היה באותו יום.
 ש. את זוכרת שזה מה שהיא הציעה לך?
 ת. זה לא היה עוזר לנו, המטרה שלנו לחתום על ההסכם כדי לבטל את כינוס הנכסים.
 ש. את זוכרת שהיא אמרה את זה?
 ת. מה זה משנה. אם זה כתוב אני זוכרת.
 ש. את זוכרת שאמרת לשופטת שאת שכר הטרחה של כונסי הנכסים אתם תשלמו בלי קשר להסכם?
 ת. זה כתוב בפרוטוקול?
 ש. כן?
 ת. אז אם כתוב. אני לא זוכרת.
 ש. את זוכרת שבית המשפט הקריא לכם את ההסכם פעם נוספת?
 ת. הוא יכל לקרוא את זה 20 פעמים. בשבילי זה אותו נוסח. העיקר היה לבטל את הכינוס. הייתי חותמת על כל דבר" (עמ' 23, ש' 26 - עמ' 24, ש' 21).
83. בנוסף, עיתוי החתימה ואישור ההסכם במועד ההתמחרות מלמד כי ההסכם נערך ואושר בחטף ובחופזה. בהקשר זה אציין כי במסגרת התביעה הרכושית שהגישה כנגד הנתבע ניהלו ב"כ הצדדים מו"מ ממושך ולא הצליחו להגיע להסכם כולל ולכן עיתוי החתימה על ההסכם ואישורו ביום

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

- 1 ההתמחרות דווקא מחזקים את טענותיה של התובעת כי כל מטרתה של התובעת היתה להסיר את
2 האיום של מכירת הבית. כמו כן, גרסת התובעת לכך שהנתבע אמר לה כי מדובר בהסכם מגירה שאינו
3 מתכוון להפעילו וזאת על מנת להרגיע את לחצה מהוויתורים במסגרתו נתמכת מדבריו של הנתבע
4 בפרוטוקול אישור ההסכם: **"אני רוצה שלום בית, אני מתפלל שבחיים לא אפתח את הדבר הזה, וגם
5 לא אראה אותו בכלל"** (עמ' 5, ש' 14). הצהרה זו מחזקת את טענותיה של התובעת לפיה האמינה
6 באמונה שלמה כי בעצם החתימה על ההסכם היא מצילה את הנישואין וכפי שהעידה שהנתבע אמר לה
7 לא אחת **"אין שלום בית, בלי בית"** (ר' סעיף 37 ו' לתביעה, סעיף 39 לתצהיר התובעת).
- 8 84. כן, בענייננו אין חולק כי בעת עריכת ההסכם כמו גם בעת אישורו בבית המשפט **התובעת לא היתה**
9 **מיוצגת באמצעות עו"ד מטעמה**. ההסכם נערך בסיועה של בת דודתו של התובע ואחותו שהינן עורכות
10 דין ומקורבות לנתבע. התובעת חתמה על ההסכם מאחורי גבה של עו"ד דאז, עו"ד לייבוביץ. האמור אף
11 עולה מפרוטוקול הדיון של אישור ההסכם כאשר הנתבע עצמו אמר **"... זה צריך להיות בלי שהם ידעו,
12 כי הם טרפדו לנו הכל ..."** (עמ' 5, ש' 7-8 לפרוטוקול הדיון). כן, כאמור ההסכם אושר בחטף, מאחורי
13 גבם של עורכי הדין, ביום ההתמחרות על הבית, כפי עדות הנתבע בעמ' 106, פרוטוקול 13.2.19, ש' 4-8.
14 הנתבע אף הצהיר בפרוטוקול אישור ההסכם כי הסכם זה נעשה מאחורי גבם של עורכי הדין שכן מכירת
15 הבית באותו יום היתה מביאה לחלוקה של מחצה ומחצה בהתאם להחלטות שניתנו זה מכבר בעניין
16 זה.
- 17 85. טענת הנתבע לפיה עו"ד ר' (קרובת משפחתו של הנתבע) ייצגה את שניהם, לא עשתה עלי רושם אמין,
18 בייחוד כאשר קיימת קרבה משפחתית בין עו"ד ר' לבין הנתבע. הנתבע העיד בעניין זה כך:
- 19 **ש. מי ערך את ההסכם?**
20 **ת. עוה"ד ר' שהלכנו אליה מרצונה של ס'.**
21 **ש. היא בת דודה שלך?**
22 **ת. כן, היא מכירה את ס' 20 שנים, אנחנו נפגשים באזכרות ובשמחות.**
23 **ש. וגם אחותך הייתה מעורבת?**
24 **ת. אחותי היום בת 29, אז היא רק סיימה את לימודי המשפטים. היא עוסקת בכלל בנדל"ן,
25 היא הייתה אז בת 24. ומה שהיא עזרה לנו במשהו אחד, יש חשבונות בנק, בשביל המזונות,
26 היא הציעה שאם אנחנו רוצים לעשות הסכם שלום בית נוותר על כל ההתדיינות בהסכם
27 על מזונות ועל עניין של חשבונות בנק וביטוחים. זה מה שהיא הציעה לי ולס'. זה מה
28 שהסכמנו.**
29 **ש. אז דודה שלך ואחותך ערכו את ההסכם?**
30 **ת. לא. מי שערך את ההסכם זה עו"ד ר' ואחותי נתנה לנו רק עצה אם אנחנו רוצים לקדם את
31 הדברים אז יש דברים שאנחנו יכולים לוותר עליהם. כמו שיש שורות שבית המשפט מחק.
32 אז פרוטוקול הדיון שאומר שאת ההסכם ערכה עו"ד ר' וגם אחותי עזרה – זה לא נכון?
33 ת. את ההסכם עברנו ערך עו"ד ר' וגם אחותי עזרה. זה מה שאמרת" (עמ' 101 ש' 27-33).**
- 34 86. יש בכלל הנסיבות הנ"ל כדי לתמוך בגרסת התובעת אודות הלחץ והמצוקה האדירים בהם היתה מצויה
35 במועד החתימה ואישור ההסכם ביום ההתמחרות על בית המגורים ומבלי שקיבלה ייצוג משפטי

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

מטעמה וכי חתימתה על ההסכם נעשתה בצעד אימפולסיבי על מנת להסיר את האיום המיידי של מכירת הבית בכינוס נכסים ומתוך מצב של חוסר אונים ובלית ברירה.

עדויות התובעת והעדים מטעמה :

87. על מצוקתה הקשה של התובעת ניתן ללמוד גם מעדותה של התובעת ומעדות העדים מטעמה. יצוין בהקשר זה כי הנתבע לא הביא כל עדות נוספת מעבר לעדותו שלו, והדבר נזקף לחובתו.

88. התובעת העידה על מצבה הנפשי בעת החתימה על הסכם שלום הבית. כאשר נשאלה התובעת אם בית המשפט הקריא להם את ההסכם היא השיבה: "הוא יכל לקרוא את זה 20 פעמים. בשבילי זה אותו נוסח. העיקר היה לבטל את הכינוס. הייתי חותמת על כל דבר" (עמ' 24, ש' 19-21) ובהמשך: "כי אין לי שום טענה על השופטת, אני רציתי בהסכם כי רציתי שלום בית ורציתי לבטל את הכינוס, זה היה התנאי היחיד בשביל שלום בית ושאני אוותר על מסכת הסיוטים שעברתי בחודשים הקודמים" וכשב"כ הנתבע שאל אותה: "אז כל הדיון התנהל כמו שצריך ואין לה טענות לשופטת" היא השיבה: "חוץ מזה שלא הייתי אני במשפט..." (עמ' 26, ש' 30-26). כן בהמשך העידה: "הייתי בפיצול אישיות, זה כתוב. זה מה שהוא טוען עלי, זה מה שאני מרגישה, אני השתקפות למה שהוא אומר לי..." (עמ' 27, ש' 10-9).

89. כן העידה התובעת כי במועד אישור ההסכם היתה "מפוררת" וכי כל רצונה בעצם החתימה על ההסכם היה להפסיק את מסכת הייסורים בה היתה שרויה וכדבריה:

"ש. נשאלת על יום אישור ההסכם ואמרת שהיית מפוררת. תסבירי מה זה "מפוררת".
ת. אני זוכרת שביום ההסכם זה כבר היה השיא של מסכת סיוטים של ...
שכללה קללות, האשמות בלי סוף של אני כל הזמן אישה בוגדת, אני צריכה להוכיח את עצמי ויש לי שטיפות מוח מכל הרבנים שהוא מביא ומהסביבה שאני צריכה לעשות שלום בית, הוא טוען שאני בפיצול אישיות, כפילות אישיות, שאני כוס חד פעמית, שהוא רוצה להתגרש, שאין שלום בית בלי בית, אין לנו יום אין לילה. הייתי מפוררת. הורדתי 10 ק"ג. לא היה לי כוח פיזית ונפשית להתנגד לו. הוא הבטיח לי בהסכם שיהיה שלום בית, הוא הבטיח שייפסק כינוס הנכסים. כל מה שרציתי זה להפסיק את מסכת הסיוטים שהייתי בו בתקופה לא נגמרת" (עמ' 47, ש' 19-48, עמ' 48, ש' 9).

90. זאת ועוד, אף במעמד אישור ההסכם, התובעת לא ידעה להסביר בצורה ברורה מדוע היא מוותרת על חלקה בבית המגורים בשווי של 2.5 מיליון ₪. כשנשאלה התובעת במעמד אישור ההסכם על כך השיבה: "לשאלת בית המשפט מדוע אני מוותרת על סכום כזה, אני משיבה שאני כרגע ברגשות עקב משהו שונה לחלוטין". הנה כי כן, אף במעמד אישור ההסכם, התובעת לא נתנה כל הסבר רציונלי מדוע היא מוותרת על 2.5 מיליון, אלא טענה כי הדבר קשור ברגשות עקב משהו שונה לחלוטין. יש בכך כדי לתמוך בגרסתה של התובעת כי חששה מאד ממכירת הבית שכן באותו היום היתה אמורה להיערך התמחרות וכי האמינה למילותיו והבטחותיו של הנתבע כי ההסכם יציל את מכירת הבית שכן פניו לשלום בית וכי רק ההסכם ימנע את מכירת הבית.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

91. כן, על מצבה הנפשי של התובעת ועל מצוקתה ניתן ללמוד גם מעדותה של הגב' ב' עו"ס קלינית בהכשרתה. בעקבות המצב הנפשי הקשה בה היה שרויה התובעת, הופנתה התובעת לגב' ב', בהמלצתה של חברתה שביקשה מגב' ב' "תצילי אותה" במילותיה. התובעת טופלה אצל הגב' ב' במשך כשנה וחצי, תחילה בתדירות של פעמיים בשבוע ולאחר מכן התקשתה לשמור על קביעות ורציפות.
92. הגב' ב' הגישה תצהיר מטעמה ונחקרה בחקירה נגדית בבית המשפט. בתצהירה העידה גב' ב' על שיחותיה עם התובעת והתרשמותה ממנה במסגרת המפגשים עמה ובין היתר אודות מצבה הנפשי בעת עריכת ההסכם. כך כתבה בין היתר גב' ב' בתצהירה:
16. "א' איים שהוא יבלה עם נשים אחרות, נעדר לילות ארוכים מהבית ונוף בה על אפסיותה. "אני תמיד מרגישה שאני לא מספיקה". תלונה הרגשית ואהבתה אליו, יחד עם המלצות שקיבלה על שלום בית, לו ייחלה, כך אותה בחזרה למצבה.
17. "לא הייתה לי ברירה, הוא ביקש שאחתום, הוא לקח את הבית לכינוס נכסים, בתוך הפרוצדורה של הגירושים, זה הגיע לשם". ניסיונות הגישור למטרת פרידה בתנאי הסכמה, כשלו.
18. בשנה שעברה במהלך אוקטובר-נובמבר החל להאשים אותה בבגידות וס' מדווחת על לחץ נפשי כבד וכורח כפיתי לטהר את שמה. מה שהוא אומר עליה עדין קובע אותה עובדה. על אף המלצתה המפורשת של עורכת הדין שלה היא חתמה על ההסכם. התנגדות נחרצת של הוריה שקבלו על כך שהיא פועלת כנגד עצמה לא עצרו בעדה מלחתום.
19. "לא רציתי להתעסק איתו, רציתי להינצל מכינוס נכסים לכן חתמתי על ההסכם".
20. "כן השופטת שאלה אותי מספר פעמים אם אני פועלך מרצון, למה אני עושה את זה, היא שאלה, אמרתי לה שלמען שלום בית, הייתי חייבת להיגד לה שכן (מרצון)".
- ...
24. היא מזדהה עם הערכה של בעלה אותה, הזהות של הקורבן עם התוקף ודימויה העצמי נמוך ביותר. היא מאמינה שאין היא מסוגלת להשתחרר ממנו, ממה שהיא מכנה "הסיוט הזה". ניכר שהיא מנסה שוב ושוב וכושלת. "אין לי שום זיכרון לעשות משהו שדיברתי, מדברת ושוכחת מה שדיברתי".
25. בפנייתה אלי לאחרונה היא ביקשה לבטל את ההסכם. "אני מושפעת בקלות, זה לא שאין לי דרך, משכנעים אותי בקלות".
93. העדה נחקרה על תצהירה, אולם מרבית השאלות לא היו רלבנטיות למצבה הנפשי של התובעת ו/או נועדו על מנת לפגום במהימנותה כגון תשלום שכ"ט. העדה השיבה כי במהלך הטיפול אצלה לתובעת היו מצבים של בכי ממושך וכעס ולדבריה זו תופעה שכיחה במצבים של פוסט טראומה.
94. גם העדה גב' ז' העידה כי הנתבע היה מאיים על התובעת כל הזמן וכי הוא היה עושה טרור בבית עם הילדים ועם התובעת (עמ' 52, ש' 21-23) וכי התובעת אמרה לה שהנתבע היה מרביץ לתובעת, בועט בה ובילדים, ונותן לתובעת סטירות (עמ' 53, ש' 18-20, ש' 27). העדה העידה כי התובעת היתה בחרדות מהנתבע, כי הוא היה מאיים עליה כל הזמן והיה עושה טרור (עמ' 53, ש' 25 ועמ' 54, ש' 1). בחקירתה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

בחר ב"כ הנתבע לחקור את העדה על עניינים אחרים כגון כספי הוריה של התובעת, כך שעדותה לא נסתרה.

95. כן, העידו הוריה של התובעת כי לאחר שהבינו באותה עת כי הנתבע מנצל את חולשתה של התובעת הפצירו בה שלא לחתום. כן העידו ההורים כי לאחר שהבינו שהבית עומד להתמחרות וכי הנתבע מתכוון לרכוש את חלקה של התובעת, הגיע האב עם שיק בכדי להציע הצעה, אולם מששמע שהתובעת חתמה על הסכם במסגרתו היא מוותרת על זכויותיה, הם כעסו עליה מאד על כך שפעלה בניגוד לאינטרס שלה על מנת לפגוע בה, הודיעו לה כי מנשלים אותה מכל הרכוש ואף ניתקו עמה קשר.

יצוין, כי יש בתגובה קיצונית זו של ההורים כדי לבסס את המסקנה כי התובעת פעלה באופן אימפולסיבי וכנגד האינטרס שלה "בזמן אמת" ולהעיד על הלך הרוח והמצוקה שבה היתה התובעת נתונה בעת עריכת ההסכם אשר פעלה גם בניגוד גמור לעמדת הוריה אשר מהווים עבורה ועבור ילדיה משענת כלכלית משמעותית. כך, מתוך עדות אביה :

"ש. נכון שלא הצעת הצעה בהליך כינוס החודשים שהתנהל מס' חודשים?
ת. מעולם לא נתתי הצעה. אבל ביום ההתמחרות הגעתי עם שיק בנקאי. הבנתי שהם הולכים לעשות תרגיל כדי לקחת את הבית ולכן הסכמתי לשלם את המחיר האמיתי.
ש. לאן הלכת לטענתך עם אותו שיק בנקאי פיזית?
ת. חזרתי הביתה וס' התקשרה אלי ואמרה לי שאנחנו לא עושים יותר את המכירה ושהיא נתנה לו הכל בשביל שלום הבית. באותו יום בבוקר הם חתמו על ההסכם ואח"צ הייתה אמורה להיות התמחרות. קרעתי את השיק.
ש. אם הליך הכינוס היה מס' חודשים, למה במשך מס' חודשים לא נתת הצעה?
ת. אני מכיר את האיש הזה, הוא רצה לקחת לי עוד כסף ולהישאר בבית.
ש. זה נכון שלאחר אישור ההסכם ב- 2015 אמרת לבת שלך שהיא לא הבת שלך?
ת. אמרתי לה שאני מנשל אותה. אמרתי לה משפט פשוט, מה שתעשי נגד האינטרס שלך אני מנשל אותך. היא הייתה צעצוע של הנצלנים האלה" (עמ' 77 ש' 29- עמ' 78, ש' 5).

96. כן, בהקשר זה גם עדות אמה של התובעת :

"ש. האם זה נכון שס' פנתה אליהם לתת הצעה יחד עם עו"ד לייבוביץ בפגישות שהיו ביחד והם סרבו?
ת. בהתחלה אנחנו סירבנו אבל ביום כינוס הנכסים אנחנו התקשרנו לבת שלנו ואמרנו לה שאספנו 10% ואנחנו באים עם השיק
ש. זה נכון שאין לך שום מסמך שנתתם הצעה לגבי כינוס הנכסים?
ת. יש לי עוד את השיק הבנקאי בבית. אנחנו לא נתנו אותו אף פעם כי ס' רצתה שלום בית ואז היא לא נתנה לנו לתת את השיק. הוא לא כיבד את מה שהיא עשתה בשבילו.
ש. את יודעת שכינוס הנכסים היה במשך חודשים רבים ולא יום אחד ובכל החודשים הללו לא נתתם הצעה אחת בכתב?
ת. כי ס' לא אמרה לנו כלום, לא ידענו. אבל החברה של ס' התקשרה אלינו יומיים לפני כינוס הנכסים. זה היה יום חמישי. ביום ראשון היה כינוס הנכסים.
ש. אבל השאלה הייתה שכינוס הנכסים לא ארך יום או יומיים אלא מס' חודשים.
ת. אנחנו רק יומיים לפני ידענו על זה. לא ידענו לפני.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

- ש. האם זה נכון שעו"ד לייבוביץ, בפגישה, אמרה להם שאם הם לא ייתנו את המסמכים על המניות בית המשפט יצטרך להחליט לגבי המניות?
- ת. אני בקשר לכסף לא יודעת כלום, אז בעלי יעיד פה.
- ש. האם זה נכון שלאחר ההסכם בעלך אמר לס' שהיא לא הבת שלו יותר?
- ת. כן הוא אמר לה את זה כי היא הלכה לחתום נגד האינטרס שלה. בעלי חיפש את האינטרס שלה" (עמ' 69, ש' 1-19).
97. סיכומים של דברים, מכל האמור לעיל עולה כי התובעת היתה במצב נפשי קשה ובמצוקה גדולה בעת עריכת ההסכם. התובעת היתה מותשת מהמצב והאמינה בכל ליבה כי פני הצדדים לשלום בית וכי "אין שלום בלי בית". כל אלו גרמו לה לחתום על ההסכם מתוך לחץ נפשי כבד ורצון לרצות את הנתבע באופן שלא אפשרו לה לשקול את משמעות ההסכם בצורה רציונלית ומעמיקה.
11. היסוד השני: התנהגות העושה (הנתבע) וניצול חולשתה של התובעת לטובת הנתבע:
98. הוכח במהלך ניהול ההליך, וזאת באמצעות עדויות התובעת והעדים מטעמה כי התובעת אהבה את הנתבע בצורה אובסיסיית ונתנה בנתבע אמון מוחלט. התובעת העידה כי האמינה לנתבע "האמנתי לא" וחזרה על כך (עמ' 24, ש' 3,6). העדה גב' ז' הצהירה בסעיפים 17-18 לתצהירה (שלא נסתרו) כי: "...ס' אוהבת את בעלה בצורה חולנית, היא אובססיבית אליו למרות שהיא מודעת לזה שהוא פוגע בה ובילדיהם בצורה קשה ביותר"; "היא "שבויה" של בעלה לחלוטין ואינה מסוגלת להתמודד מולו או להתנגד לו – ס' חיה בפחד גדול מא'". האמור גם נתמך בעדותו של אבי התובעת בסעיף 32 לתצהירו ובעדותה של אימה של התובעת בסעיף 31 לתצהירה. כך גם נקבע בחוות דעת המומחה אשר לא נסתרה: "כלומר מדובר במערכת יחסים מורכבת מאד, מתאפיינת בתלות קיצונית בנן זוגה".
99. בענייננו, התרשמתי כי הנתבע ניצל את חולשתה ומצוקתה של התובעת ואת פחדיה ושכנע אותה כי הסיכוי היחיד שלה להציל את הבית ולעשות שלום בית זה לחתום על ההסכם נשוא התביעה ולוותר על הבית, כאשר הנתבע משכנע כי העיקר בהסכם הוא החלק שמתייחס לשלום הבית וזה מה שעליה לעשות על מנת לזכות בשלום בית ולהוכיח את רצינות כוונותיה.
100. וכך הסבירה התובעת בתצהירה כיצד הנתבע שכנע אותה לחתום על ההסכם:
- "באותו הזמן, בעלי ניסה לשכנע אותי שלא יהיה נכון למכור את הבית שלנו וכי אני צריכה לוותר על הזכויות בבית כדי שיהיה שלום בית בינינו. בעלי הביא רבנים שהסבירו לי ש"החומר" לא חשוב והכי חשוב השלום בית. כל הזמן חזרו על המשפט "שבלי בית – אין שלום בית" ולכן עלינו להפסיק את הליך כינוס הנכסים. א' אמר לי כי הדרך היחידה לעשות זאת היא לחתום על ההסכם ולגשת לבית המשפט מבלי ליידע את עורכי הדין שלנו.
- סיבה נוספת הינה שאמו של בעלי, איימה עלי שאם לא אסכים לחתום על ההסכם הם ימרו להורי את חייהם, חמותי היתה נוהגת להכפיש את שמי מול ילדי ללא הרף ולערבם בכל הזדמנות".
101. הנה כי כן, חששה העיקרי של התובעת היה מפני הליך כינוס הנכסים על הבית ומשהנתבע ידע כי התובעת תלותית בו ותעשה הכל על מנת להימנע מהליך כינוס הנכסים, ניצל את חולשתה ומצוקתה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

- 1 בנוגע להליך כינוס נכסים והחתים אותה על ההסכם נשוא התביעה, כשהוא משכנע אותה שהמטרה
2 העיקרית הינה ביטול הליך כינוס הנכסים והגעת הצדדים לשלום בית. זאת כפי שעולה אף מאמירתו
3 בפרוטוקול אישור ההסכם "אני רוצה שלום בית, אני מתפלל שבחיים לא אפתח את הדבר הזה, וגם
4 לא אראה אותו בכלל" (עמ' 5, ש' 14).
- 5 102. כן, מתוך עדותה של התובעת עולה כי הנתבע היה ער למצוקתה של התובעת וזאת קודם לחתימתה על
6 ההסכם, בכך שניצל מצוקה זו ובכך שהוביל אותה לחתימה על ההסכם, מבלי שהיתה שותפה להכנתו,
7 מבלי שהתייעצה עם עו"ד מטעמה, כאשר בת דודתו של התובע ואחותו מסייעים לו בניסוח ההסכם
8 ובהצגת מצג כאמור כי ההסכם לא ימומש אלא כל מטרתו לעצור את הליך כינוס הנכסים ולהביא
9 לשלום בית בין הצדדים.
- 10 103. לכך, יש להוסיף גם את מלחמת ההתשה שניהל הנתבע אל מול התובעת באמצעות ילדיהם המשותפים,
11 תוך שהוא מעיר אותם משנתם בחצות הלילה כדי לעזור בעריכת ההסכם וכן באמצעות התנהלות
12 כוחנית ואלימה שקדמה לחתימת ההסכם כפי שתיארה בתם של הצדדים והכל על מנת לגרום להתשת
13 התובעת וניצול תשיותה וחרדתה, בכדי להחתימה על ההסכם אשר מנשל אותה מרכושה העיקרי.
- 14 104. ודוק, אין המדובר בצד הרוצה בכל מאודה להתגרש ובתמורה לכך מוכן לעשות וויתורים, כדי לזכות
15 בגט. נהפוך הוא, התרשמתי כי התובעת אכן האמינה למצגיו של הנתבע שחתימתה על ההסכם תביא
16 לשלום בית והרגעת הרוחות, תמנע את פירוק הבית ורוב הסיכויים שלא יעשה שימוש בהסכם. הרי
17 ע"ש התובעת רשומות מחצית מהזכויות בבית מגורים וכבר היה פסק דין לפירוק השיתוף בבית וחלוקת
18 התמורה מחצה ומחצה, כך שלא היה כל היגיון בויתורה על זכויותיה בבית.
- 19 105. יפים הדברים שנאמרו בפסק דינו של כב' השופט י. שנלר בבע"מ 1277-07 בעניין פלונית לעיל:
- 20 "ודוק, לא מדובר במקרה דנן במצב שבו אחד מהצדדים חפץ להתגרש ועל כן מוכן הוא לוותר
21 על זכויות אלו או אחרות מזכויותיו. היפוכם של דברים, במקרה דנן, החפץ להתגרש – ואף
22 מצליח בכך – הוא זה שמקבל, לכאורה, זכויות שלא היה זכאי להן.
23 בלשון אחרת, במקרה דנן לא קיימת אותה הסתייגות שפרטנו לעיל, לפיה מי יורה לנו מהם
24 תנאים סבירים, בה בעת שמול תנאים כספיים אלו או אחרים, עומדת חירותו של המבקש
25 להתגרש.
26 יטען הטוען כי במקרה דנן חפץ המשיב כי המערערת לא תנטוש אותו, וכי על כן היה מוכן
27 לכל תנאי, העיקר לקנות את אותו סיכוי שהמערערת לא תעזוב אותו.
28 אולם, כפי שקבע ביהמ"ש, אמנם לאור אישור ההסכם, הבין המשיב את התחייבויותיו,
29 אולם, היה נכון לחתום על כל הוראה שהיתה נקבעת בהסכם.
30 לא מדובר במשא ומתן אשר במסגרתו ויתר צד על זכויות אלו או אחרות, הכל ע"מ להשיג
31 מטרה אשר באותה עת נראתה כמטרה עילאית. במקרה דנן, מדובר בהסכם שהוכתב על
32 תנאיו, ומבלי שהצד שכנגד היה מיוצג, ולמעשה לא ניתנה לו אפשרות לבחון כלל ועיקר את
33 האמור בהסכם, ועל כן לא ניתן לקבל טיעון כאילו תנאיו של ההסכם סבירים הם, הכל בגין
34 אותו רצון לשלום בית".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

106. עם זאת, בפועל לאחר החתימה על ההסכם לא היה שלום בית בין הצדדים והמצב בבית המשיך להתדרדר. גם הנתבע העיד כי מרגע שאושר ההסכם היה "גיהינום" בבית וכי הוא היה בורח מהבית (עמ' 93 לפרוט' 13.2.19, ש' 26 ועמ' 98, ש' 26-27). בפועל לא רק שהצדדים לא חיו בשלום בית, אלא פרק זמן קצר של כ-10 חודשים לאחר חתימת ההסכם, רשם הנתבע באופן חד צדדי הערת אזהרה על הבית וזאת ללא שליחת הודעת פירוד (עמ' 96 לפרוט' 13.12.19, ש' 23-25).
107. בהקשר זה אומנם הנתבע ניסה לטעון כי אכן היה מדובר בשלום בית כן ורציני וכי אף חתם בחודש 03/15 על כתובה מחודשת לטובת התובעת בסך של 1 מיליון ₪. עם זאת, אין באמור כדי לסתור את כלל הנסיבות כבדות המשקל שפורטו לעיל ובפרט משבפועל התובעת וויתרה על כתובתה וזאת לטענתה לנוכח המלצת הרבנים: "... הרב אמר לי שהוא הציע להתגרש ללא כתובה והרב הציע לי לקחת את האופציה כי החיים שלי שווים אלף כתובות ולא לחיות לצד מפלצת" (עמ' 50, ש' 21-22). כך או כך, ביום 17.7.17 ניתן גט ואף לא הוכח כי התובעת אינה זכאית לכתובתה כטענת הנתבע, כך שאין בנתון זה כדי להטות את הכף מבחינת הנסיבות החריגות שאפפו את עריכת ההסכם.
- התנאי השלישי: תנאי ההסכם גרועים באופן בלתי סביר ובלתי הגיוני:**
108. במקרה דנן, תוצאת ההסכם היא שהתובעת אינה מקבלת דבר מרכוש הצדדים ולמעשה **מנושלת** מהנכס היחיד והעיקרי שנצבר לצדדים במהלך הנישואין, הוא **בית המגורים**. עסקין בבית מגורים ב-- בית פרטי לשימור ששווה מיליוני שקלים, אשר רשום על שם הצדדים בחלקים שווים.
109. כן עלה כי הנתבע לא שיתף את התובעת בהיקף הכנסותיו ו/או בחשבונותיו. הנתבע לא הציג את חשבון העסק ואין בידי בית המשפט מידע באשר לכספים בחשבון העסק או חובות העסק. כך גם התובעת לא היתה בעלת כל ידע שהוא באשר למצב העסק שלו (עדות התובעת, עמ' 44, ש' 2).
110. כן, מאחר שהתובעת כמעט ולא עבדה במהלך השנים בהן היתה נשואה (מלבד עבודתה עם קשישים לתקופה קצרה בה השתכרה 1,500 ₪) לא צברה זכויות פנסיוניות כלשהן ואינה בעלת מקצוע כלשהו, הרי שבהיעדר הכנסות לתובעת ובהיעדר נכסים נוספים, המשמעות בפועל היא שהתובעת נותרת ללא מקורות הכנסה וללא קורת גג.
111. הפועל היוצא של האמור, הוא שבקיום ההסכם ולאחר שהוריה השיבו לידיהם את המניות, דינה של התובעת לצאת בלא כלום ממערכת הנישואין וללא כל זכויות כלכליות, תוך שהיא מוותרת על מחצית בית שרשום על שמה בשווי של חמישה מיליון ₪.
112. אין ולא ניתן למצוא כל סיבה הגיונית בגינה תוותר התובעת על חלקה בבית המגורים הרשום על שמה ובפרט משניתנו כבר החלטות ע"י בית המשפט לפירוק השיתוף בבית וחלוקת התמורה בחלקים שווים בין הצדדים. אציין כי בניגוד לטענת הנתבע אשר ניסה לשוות להסכם מראה הוגן שאינו מקפח, בכך שטען כי ויתר לכאורה על מניות השייכות לתובעת ובכך באו הדברים לכדי סוג של איזון כולל, אין בידי לקבל טענה זו, ואפרט;

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

113. אומנם התרשמתי כי הוריה של התובעת הינם אנשים אמידים, אולם הנתבע ניסה לשייך את עסקיהם של הורי התובעת לתובעת עצמה, בכדי להכשיר לכאורה את ויתורה על בית המגורים. אין חולק, כי בעבר הוריה של התובעת רשמו על שמה בלבד מניות, כאשר קיימת מחלוקת בין הצדדים, האם המניות הוחזרו להוריה כטענת התובעת או האם האם המניות נשארו בידה כטענת הנתבע. עם זאת, אין חולק כי בזמן מסוים המניות ניתנו לה במתנה. בין אם ניתנו במתנה על תנאי (כטענת הורי התובעת) ובין אם ניתנו כמתנה גמורה (כטענת הנתבע), הרי עסקינן במתנה שניתנה לתובעת במהלך הנישואין.
114. כידוע, בהתאם לסעיף 5(א) לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג - 1973 (להלן: "**חוק יחסי ממון**") מכלל נכסי בני הזוג מוחרגים נכסים שקיבלו הצדדים במתנה וכפי לשון סעיף החוק:
- 9 **"(א) עם התרת הנישואין או עם פקיעת הנישואין עקב מותו של בן זוג (בחוק זה – פקיעת**
 10 **הנישואין) זכאי כל אחד מבני הזוג למחצית שוויים של כלל נכסי בני הזוג, למעט –**
 11 **(1) נכסים שהיו להם ערב הנישואין או שקיבלו במתנה או בירושה בתקופת**
 12 **הנישואין;"**
115. מכאן, שעל פי **חוק יחסי ממון** המניות שניתנו במתנה לתובעת הינן בגדר נכס חיצוני ואינן מהוות חלק ממסת הנכסים המשותפת ועל כן אינן נכס בר איזון. **אומנם, חזקה משפטית זו ניתנת לסתירה**, אולם אין המדובר בעניין של מה בכך ומכל מקום הנתבע לא סתר חזקה זו ולא הוכיח כי מניות אלו, אשר מעולם לא היו רשומות על שמו, הינן חלק ממסת הנכסים המשותפים של הצדדים. בהקשר זה יש לציין כי הצדדים התנהלו באמצעות חשבונות בנק נפרדים והתובעת לא היתה שותפה בחשבון הנתבע, כך שבענייננו אף לא הועלתה ראשית ראיה לשיתוף הנתבע בנכסים חיצוניים לנישואין כדוגמת המניות הרשומות על שם התובעת.
116. יתר על כן, התובעת העידה כי לא קיבלה מעולם כסף מהמניות שהיו לה, הבעלות הרשמית מהמניות לא הסבה לה כל הכנסה שהיא וכי הכספים שקיבלה כתמיכה מהוריה היו מכספם האישי מהחשבון שלהם (עמ' 18, ש' 8-2, עמ' 19, ש' 31 ועמ' 40, ש' 2). אף מעדות הנתבע עולה כי למרות שהתובעת כמעט ולא עבדה ונתמכה מדי חודש ע"י הוריה בסכום של בין 10,000 ₪ ל 15,000 ₪, כל אחד מהם נשא בהוצאות הבית מכסף משלו. מכאן, שבחלק מהנכסים, הצדדים אכן נהגו משטר של הפרדה רכושית. בהקשר זה יש לציין, כי באשר לחשבונות הבנק, בני הזוג התנהלו באמצעות חשבונות בנק נפרדים ולא היה להם חשבון בנק משותף, דבר המעיד כי **לא היתה להם שותפות מלאה לגבי כל נכסיהם**.
117. כן ניסיונותיו של הנתבע לטעון בסיכומיו כי עניין המניות היה כל הזמן באוויר כחלק ממשא ומתן ואף היה נושא לדיון מוסכם בין הצדדים במהלך המו"מ בתביעה הרכושית, נסתרו מעדות התובעת (עמ' 14, ש' 16-17). גם אימה של התובעת העידה כי לא נתבקשה להביא מסמכים ע"י עו"ד לייבוביץ (עמ' 67, ש' 23-24). כך גם אביה של התובעת העיד כי עו"ד לייבוביץ אמרה לו כי אין צורך במסמכים האלו (עמ' 76, ש' 25-26, עמ' 77, ש' 8-10).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

118. כך או כך, הליכי מו"מ ארוכים אינן בבחינת ערובה להוכחת זכויותיו המשפטיות של הבעל בנכס חיצוני כדוגמת המניות. כוונת שיתוף בנכסים אינה נוצרת יש מאין כתוצאה מהליכי גירושין או כתוצאה מהליכים משפטיים או כתוצאה מהליכי מו"מ לקראת גירושין. מקל וחומר כאשר מדובר בנכס חיצוני, כגון מניות שניתנו במתנה לאחד מבני הזוג וחזקה שהן אינן חלק מהרכוש המשותף. לכך יש להוסיף, כי התובעת כלל לא היתה מיוצגת בהליכי המו"מ ומנגד הנתבע היו מיוצג ע"י בת דודתו ואחותו. התובעת לא ידעה את המצב המשפטי לאשורו כי רכוש אשר ניתן במתנה אינו נכלל במסת הנכסים המשותפים של בני הזוג קל וחומר שהמניות מעולם לא נרשמו ע"ש הנתבע. התרשמתי, כי הנתבע הכניס את עניין המניות "יש מאין" על אף שידע כי אין לו ולא היה לו מעולם כל חלק במניות, וכל זאת רק כדי ליצור איזון מלאכותי למראית עין ולהצדיק את ויתורה של התובעת על הבית שהוא הנכס העיקרי והיחיד בעל ערך שנצבר לצדדים בתקופת הנישואין.
119. יתירה מכך, אביה של התובעת העיד כי בכל מקרה המניות ניתנו על תנאי וכי היתה לו זכות לקחת אותן בחזרה, כפי שאכן עשה בפועל עת שמע כי בכוונת התובעת לחתום על ההסכם נשוא התביעה. על פי הסכם המתנה שצורף לתיק בית המשפט, נכתב כי להורי התובעת היתה זכות להחזיר את המניות שניתנו במתנה לידיהם במקרים מסויימים. מנגד, טען הנתבע כי הורי התובעת אינם יכולים לחזור בהם מהמתנה הואיל ולתובעת יש ילדים והיא לא העבירה מניות לבן זוגה. כך או כך, גם אם הצדדים חלוקים על היישום בפועל של הדברים, אין בכך כדי לפגוע בעובדה כי מדובר בהסכם מתנה מותנה ולא מדובר במתנה שלמה וגמורה ומכל מקום זכויותיה של התובעת במתנה זו אינן חד משמעיות.
120. לראייה, העידה אימה של התובעת כי בסמוך לאחר החתימה של התובעת על ההסכם יזמו ההורים הליכים בצרפת על מנת להשיב להם את המניות (עמ' 71, ש' 22-23, 5) וכי במועד הגשת התביעה דנן המניות שלה כבר היו "מוקפאות" וכי אין לה יותר זכויות במניות (עמ' 71, ש' 8, 16 ועמ' 81, ש' 1-2, 4). גם אביה של התובעת העיד כי פנה לעו"ד בצרפת ביום שבו התובעת חתמה על ההסכם והודיע לה כי הוא מנשל אותה (עמ' 82, ש' 24) וכי השבת המניות נעשתה באמצעות הגשת בקשה רשמית לרשויות (עמ' 83, ש' 29). בהקשר זה אציין כי טענותיו של הנתבע לפיהן האישור שצורף על ידי ההורים על פתיחת ההליכים בצרפת להשבת המתנה נושא תאריך מיום 27.9.16 שהינו מאוחר למועד הנטען והדבר מלמד כי לפחות עד לאותו מועד המניות היו רשומות ע"ש התובעת, אין בו כדי לסתור את האמור. אביה של התובעת העיד כי פנה לעו"ד מטעמו בצרפת על מנת לטפל בפרוצדורה וכי נמסר לו שמדובר בהליך "אדמיניסטרטיבי" שלוקח זמן (עמ' 82, ש' 19-20). כך או כך, התנהלות זו מוכיחה כי הן לצורך השארת המניות בידי התובעת והן לצורך השבתן לידי ההורים יש צורך בהליך משפטי לא פשוט, ודי בכך כדי להעיד כי לא מדובר במתנה גמורה וחד משמעית.
121. כן, לא ברור כיצד נעשה איזון כלשהו עם מניות אם אף אחד מהצדדים לא ידע מה שווי המניות, דבר המעיד כי עניין המניות הוכנס להסכם בכדי לשוות להסכם מראה של הוגנות, אולם לא כך הוא. אף אחד מהצדדים לא ידע להעריך ולא הוכיח מה שווי המניות בחברה של הורי התובעת. לראייה, ב"כ הנתבע ניסה בחקירה ארוכה ומאומצת לחקור את התובעת בדבר שווי המניות, כאשר התובעת לא ידעה להשיב על כך. יתירה מכך, אף הנתבע לא הציג כל ראיה בדבר אחזקותיה של התובעת במניות, הערכת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

שווי של המניות, מספר המניות, שווי המניות ככל וימומשו, כך שאף לנתבע עצמו לא היה ולו בדל ראייה או אסמכתא באשר לשווי המניות שניתנו בעבר בידיה של התובעת והוא אף לא עתר לקבלת צווים בעניין זה. חיזוק לדברים אלו, אנו למדים גם מפרוטוקול הדיון בעת אישור ההסכם, שם טענה התובעת בפני כב' השופטת תמר סנונית פורר, שהיא לא עשתה הערכת שווי ואינה יודעת לומר מה שווי המניות.

122. וכך העיד הנתבע בעניין זה :

ש"י. קיבלת טיוטה של ההסכם, ביקשת לשנות משהו או קיבלת אותו כמו שהוא?
ת. ישבנו ביחד עם עו"ד ר', אח"כ כל אחד לחוד. אני חושב שבאנו אליה עוד פעם. זה היה ההסכם, אני חושב שהרכוש של ס' הוערך ב - 30 מיליון ₪ ולאחר מכן היא שינתה ל - 10 מיליון ש"ח אבל זה לא היה לי משנה כי אני וויתרתי.
ש. אבל כתוב פה בפרו' לשאלת בית המשפט המבקשת עונה "אני לא מכירה בדיוק את השווי של העסקים שלי, זה לא עסק שלי בלבד אבל זה מה שהוא אמר לי. אני לא יודעת זה לפחות מה שיש מה שהחלק שלי בעסק, אבל אני לא הערכתי שווי... " אז אתה תיקנת את ה - 30 מיליון?
ת. היא תיקנה, זה מה שאבא שלה אמר לה.
ש. אבא שלה אמר לה?
ת. כנראה, אח"כ היא תיקנה.
ש. אתה ביקשת לראות מסמכים?
ת. במשך שנה וחצי שנתיים ביקשתי לראות מסמכים וכלום לא זז. שהכנו את ההסכם, אני ידעתי איזה נכסים יש גם בארץ וגם בחו"ל, שמעתי גם נכסים שיש בניו יורק, ידעתי שזה בערך 30 מיליון דולר ולכל אחד יש 1/3 אז זה 10 מיליון דולר ובמועד המו"מ היא תיקנה ל - 10 מיליון ₪. לא היה אכפת לי שיהיה אפילו 100 מיליון כי אני מוותר.
ש. אז זה היה למעשה כדי להניח את דעתו של בית המשפט של הסכום הזה?
ת. לא יודע בשביל מה זה היה.
ש. לא ראית מעולם מסמכים ואתה לא באמת יודע מה השווי ומה החלק של ס'?
ת. אני לא יודע מבחינת שמאות מה השווי, אבל ראיתי את הנכסים, אני טיפלתי בבניינים פה. יש נכסים, מפעלים, הכל בלב פריז, מדובר בבניינים שיש מסעדה, בוטיקים, יש גם דירות למעלה. ויש נכסים גם פה בארץ ... " (עמ' 102 לפרוט' 13.2.19, ש' 33- עמ' 103, ש' 21).

123. הפועל היוצא של כל האמור לעיל הוא כי עניין המניות נכתב בהסכם למראית עין בלבד, על מנת ליצור מצג של הסכם הוגן לכאורה, במסגרתו התובעת מוותרת על חלקה בבית המגורים ובתמורה הנתבע מוותר על מניות כלשהן. אלא, שהלכה למעשה, בפועל הנתבע כלל לא הוכיח כי הוא היה זכאי ולו לחלק כלשהו ממניות בחברה של הוריה, שהיו רשומות בעבר ע"ש התובעת, כך שהמניות כלל אינו נכס בר איזון כל שכן לא הוכיח את שוויין בפועל וזאת על מנת לסתור את טענותיה של התובעת אודות היות ההסכם מקפח וחד צדדי.

124. בהקשר זה יש לציין כי דווקא טענת הנתבע לפיה במסגרת התביעה הרכושית הצדדים ניהלו מו"מ ארוך וממושך בין באי כוח הצדדים בקשר למניות, מו"מ אשר לא הבשיל לכדי הסכם כולל מחזקת את המסקנה כי מדובר בהסכם מקפח שנחתם בחופזה, בחטף ובלחץ הנסיבות וללא שיקול דעת, שהרי כיצד

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

- עניין אשר לא הוסדר במשך חודשים ארוכים בהם התובעת היתה מיוצגת על ידי עו"ד מטעמה הוסדר לפתע פתאום בסמוך למועד ההתמחרות על הבית מאחורי גבם של עו"ד שייצגו את הצדדים (כל שכן מאחורי גבה של עו"ד שייצגה את התובעת) ואושר בו ביום בו נקבעה ההתמחרות על הבית. כל האמור מחזק את המסקנה דלעיל כי מדובר בהסכם מקפח וחד צדדי אשר לא לקח בחשבון את זכויותיה על פי דין של התובעת כלל וכלל.
125. בשולי הדברים, אציין כי התובעת העידה כי חתמה על ההסכם המקפח בקשר למניות גם בשל איומים וטרור הבלתי פוסק ע"י הנתבע ואימו, אשר אף איימה כי תפגע בהוריה של התובעת ו"תקלף אותם כמו בצל" (סעיף 35-36 לתביעה, סעיף 41 לתצהיר התובעת) וכפי עדותה: **"בגלל שהיא רצתה להזיק להורים שלי, לי אין שום דבר במניות האלה. אני לא נהנית מהמניות האלה. הוא אמר שהוא ואימה שלו ועו"ד שלו שכל מה שעניין אותם זה הכסף של ההורים שלי. זה מה שעניין אותם. הם אמרו שהם יקלפו אותן פלח פלח כמו בצל, שהם יקלפו את כל הנכסים והחיים שלהם ושהם יערבו אותם בגירושין ולא רציתי שם פגיעה בהורים שלי או שיערבו אותם"** (עמ' 28, ש' 10-6). בעניין זה ראה גם עדות אביה של התובעת כי היא **"... חתמה על ההסכם תחת לחץ וכוח, תחת איומים, תחת ניצול, לקחו לה את כל הנכסים כי אמרו לה שאיימו עלינו"** (עמ' 82, ש' 11-10, 15).
126. יתר על כן: בהסכם קיימים סעיפים נוספים דרקוניים אשר יש בהם כדי להעיד על כך שמדובר בהסכם כולל מקפח וחד צדדי שנועד לפגוע בזכויותיה של התובעת ונערך תוך ניצול מצבה הנפשי הקשה; כך, למשל, במקרה ואחד הצדדים ימסור הודעת פירוד האחד למשנהו, רשאי הנתבע באמצעות **ייפוי כח בלתי חוזר שתפקיד התובעת**, להעביר את מלוא זכויותיה בבית המגורים על שמו ולחתום בשם התובעת על כל מסמך בנושא העברת הזכויות בבית המגורים. כן, נקבע כי בתוך 30 ימים ממועד מתן הודעת הפירוד תפנה התובעת את הבית וכי הוראה זו הינה **פסק דין לפינוי**. כמו כן, אמנם הוסכם כי התובעת קיבלה מחצית מעסקו של הנתבע, אולם הוכח כי התובעת כלל לא ידעה מה מצב העסק ואף לא ראתה מסמכים המעידים על מצב החברה. כך, שלמעשה הסעיף אשר נחזה להיות מיטיב עם התובעת פועל לחובתה. על פי האמור בכתב ההגנה שהגיש הנתבע בתביעה הרכושית שהגישה התובעת (סעיף 9 ד') המדובר בעסק **נושל** ואף הנתבע העיד כי בשנים האחרונות העסק כבר לא עובד (עמ' 101, ש' 21). בנוסף, בקשר ל**זכויות הסוציאליות**, הוסכם כי כל צד נשאר עם הזכויות הסוציאליות שלו חרף העובדה כי התובעת לא עבדה כמעט כלל במשך השנים וכן לא נערך בירור מהו גובה הזכויות הסוציאליות שנצברו לנתבע בעת עריכת ההסכם, כאשר הנתבע לא התייחס כלל לסוגיה זו בעדותו. כמו כן, התובעת **ויתרה על כתובתה** בעוד שבפועל לא צברה לכאורה כל רכוש משותף בתקופת החיים המשותפים. בנוסף, ההסכם **אינו מסדיר את סוגיית המשמורת והמזונות של הקטינים אלא רק את העניינים הרכושיים בין הצדדים** והמשמעות היא שדבר מחייב התדיינות נוספת וניהול הליכים משפטיים לצורך הסדרת סוגיות אלו, וכל זאת בזמן שהתובעת כבר נמצאת בעמדת נחיתות אל מול הנתבע (מכוח ההסכם) ללא קורת גג תחת ראשה וללא משאבים כלכליים אשר נדרשים לצורך ניהול הליכים משפטיים כאלו.
127. על כן, מכל האמור לעיל, עולה בבירור כי הסכם הינו הסכם מקפח באופן בלתי סביר בעליל וכל מטרתו של הנתבע היה לנשל את התובעת מכל רכושה העיקרי והיחידי שנצבר לצדדים בתקופת הנישואין, הוא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

- 1 בית המגורים – גולת הכותרת של נכסי בני הזוג - על חשבון זכויות בנכסים חיצוניים שהיו רשומים
- 2 ע"ש התובעת אשר כלל לא הוכח כי לנתבע יש יד ורגל בהם. נהפוך הוא. לצורך הכללתם במסת הנכסים
- 3 המשותפים (אם לאו) נדרש הנתבע לעמוד לנהל הליכים משפטיים סבוכים ולעמוד בנטל הוכחה כבד.
- 4 128. סיכומם של דברים, בנסיבות דן ולאחר בחינת מכלול הנתונים, העדויות והראיות שהונחו לפני
- 5 שוכנעתי כי התמלאו יסודות עילת העושק וכי התובעת היתה במצב נפשי קשה ביותר ובמצוקה גדולה
- 6 עת חתמה על הסכם הגירושין וכי במצב דברים זה לא יכלה לשקול בצורה רציונלית את משמעויותיו
- 7 המשפטיות של ההסכם. כן הוכח כי הנתבע ידע על מצוקתה הקשה של התובעת וניצל זאת לטובתו
- 8 לצורך החתמתה על הסכם מקפח ובלתי סביר אשר יעניק לנתבע זכויות מפליגות על חשבון זכויותיה
- 9 של התובעת.
- 10 129. אשר על כן, לאור כל האמור, אני קובעת כי התקיימו יסודות עילת העושק ועל כן דין ההסכם להתבטל.
- 11 עילות טעות והטעיה :
- 12 130. עילת הטעות מעוגנת בסעיף 14(א) לחוק החוזים הקובע כך :
- 13 **"מי שהתקשר בחוזה עקב טעות וניתן להניח שלולא הטעות לא היה מתקשר בחוזה והצד**
- 14 **השני ידע או היה עליו לדעת על כך, רשאי לבטל את החוזה".**
- 15 131. טעות בדיני חוזים היא מחשבה או אמונה של צד לחוזה שאינה תואמת את המציאות. כאשר טעותו
- 16 היסודית של צד אחד ידועה לצד השני, רשאי הטועה לבטל את החוזה (ר': פרופ' גבריאלה שלו, דיני
- 17 חוזים – **החלק הכללי**, תשס"ה 2005 בעמ' 285-282).
- 18 132. עילת ההטעיה מעוגנת בסעיף 15 לחוק החוזים, אשר זו לשונו :
- 19 **"מי שהתקשר בחוזה עקב טעות שהיא תוצאת הטעיה שהטעוהו הצד השני או אחר מטעמו,**
- 20 **רשאי לבטל את החוזה; לעניין זה, "הטעיה" – לרבות אי גילויין של עובדות אשר לפי דין,**
- 21 **לפי נוהג או לפי הנסיבות היה על הצד השני לגלותן".**
- 22 133. בעילת ההטעיה אין דרישה ליסודות הטעות ואולם קיימת דרישה שהטעות תתקיים עקב הטעיה
- 23 שנגרמה ע"י הצד שכנגד. מקובל לראות בעילת ההטעיה כנושאת "קשר סיבתי כפול" בין הטעות
- 24 להתקשרות בחוזה ובין ההטעיה לבין הטעות (ר': פרופ' גבריאלה שלו, שם בעמ' 314).
- 25 **מן הכלל אל הפרט, לענייננו :**
- 26 134. במקרה דן וכפי שפורט לעיל, שוכנעתי כי התובעת לא היתה חותמת על ההסכם נשוא התביעה אלמלא
- 27 חשבה שעיקרו של ההסכם הינו "שלוש בית". התובעת הוטעתה לחשוב כי עיקרו של ההסכם הינו שלום
- 28 בית ולא הסכם במסגרתו היא מוותרת באופן חד צדדי על זכויותה בדירה כאשר הנתבע נהג לומר לה
- 29 **"אין שלום בית בלי בית"** וכאשר התובעת העידה כי נשלחו אליה רבנים ששכנעו אותה כי העיקר זה
- 30 שלום הבית ולא הרכוש. כן, הנתבע שכנע אותה כי החתימה על ההסכם זו הדרך היחידה לבטל את

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

הליך כינוס הנכסים כאשר ההסכם נערך בסמוך ליום ההתמחרות על בית המגורים ואושר **בדיוק ביום**
בו היתה אמורה להיערך התמחרות.

135. אלא מאי? בפועל, גם לאחר חתימת ההסכם, לא היה שלום בית בין הצדדים ומצב היחסים ביניהם התדרדר עוד יותר (כאמור גם הנתבע העיד כי לאחר אישור ההסכם המצב בבית היה "גיהינום"). גם הבת א' פירטה בתצהירה כי לאחר חתימת ההסכם, האוירה בבית המשיכה להיות קשה ועכורה והאב המשיך להשפיל את האם ולקרוא לה בשמות גנאי. מציאות קשה זו **הגיעה לשיאה** עת נעצר האב בשנת 2017 בגין מעשי אלימות במשפחה. כך גם מספר חודשים לאחר החתימה על ההסכם האב הודה כי רשם הערת אזהרה לטובתו על בית המגורים (עמ' 93 לפרוט' ש' 10-13). ללמדך, כי עיקר דאגתו היתה לרכישת זכויות הבעלות על הבית ולא ליצירת שלום בית וכל מהלכיו נועדו להטעות את התובעת ולשכנעה כי מטרת ההסכם היא חתירה לשלום בית.

136. בנוסף, כאמור לעיל שוכנעתי כי הנתבע פעל במניפולטיביות רבה עת ביקש להוסיף להסכם למראית עין בלבד את נושא המניות וזאת על מנת ליצור מצג של הסכם הוגן לכאורה, במסגרתו התובעת מוותרת על חלקה בבית המגורים ובתמורה הנתבע מוותר על מניות כלשהן. אלא שהלכה למעשה, בפועל הנתבע כלל לא הוכיח כי הוא היה זכאי לחלק כלשהו ממניות בחברה של הוריה, שהיו רשומות בעבר ע"ש התובעת, כך שהמניות כלל אינן נכס בר איזון. התובעת לא היתה מיוצגת ע"י עו"ד בעת עריכת ההסכם בעוד הנתבע מיוצג ע"י קרובי משפחתו. התובעת לא ידעה את המצב המשפטי לאשורו ולא ידעה, כי בהתאם לחוק, מתנות מוחרגות ממסת הנכסים המשותפת וכי אין לנתבע זכות קנויה במניות אלו וגם ידעה זאת הוטעתה לחשוב כי הצדדים ישובו לשלום בית ולא תהיה לחתימתה על ההסכם כל משמעות. כן, אף אחד מהצדדים לא ידע להעריך מהו שווי המניות וגם כאשר נשאלה התובעת בעת אישור ההסכם מה שווין, לא ידעה להשיב על כך, כך שבהיעדר ידיעה בדבר שווי המניות ממילא לא יכול היה להיעשות איזון כלכלי ראוי כלשהו.

137. אשר על כן, לאור כל האמור, אני קובעת כי במקרה דנן התקיימו עילות הטעות וההטעייה ועל כן דין ההסכם להתבטל גם בגין עילות אלו.

תביעת המזונות:

138. כאמור, התובעת הגישה בתחילה ביום 14.7.16 תביעה למזונות עבור שישה קטינים ילדי הצדדים.

139. ביום 19.8.16 ניתנה החלטה בדבר מזונות זמניים ע"י חברי כב' השופט ארז שני. בהתאם להחלטה חויב האב במזונות השוטפים של ששת הקטינים בסך 4,000 ₪ וכן במזונות הבגירה במהלך השירות הלאומי בלבד, ככל שתשרת בו, בסך 250 ₪. כן, נקבע כי האב יוסיף על דמי המזונות לעיל, לידי האם, סך 500 ₪ לצורך השתתפות בהוצאות מדור. נקבע כי דמי המזונות ישולמו מיום 15.7.16. הפועל היוצא של האמור הינה כי בגין כל קטין חויב האב לשלם סך של 666 ₪, בצירוף סך של 500 ₪ בגין הוצאות מדור.

140. במהלך ההליך המשפטי חלק מהקטינים כבר הפכו לבגירים ועברו את גיל 18 שנים. במסגרת סיכומיה עתרה האם לפסיקת המזונות עבור ארבעת הקטינים אשר נותרו להתגורר עמה בלבד, כדלקמן: **ב' ש'**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

שהייתה כבת 15 שנים במועד הגשת התביעה, ואילו כיום בגירה כבת 19 שנים; ש' שהיתה כבת 12 במועד הגשת התביעה, ואילו כיום כבת 16 שנים; ש' שהיתה כבת 8 שנים במועד הגשת התביעה, ואילו כיום כבת 12 שנים; וי' שהיה כבן 7 שנים במועד הגשת התביעה, ואילו כיום 11 שנים.

מזונות קטינים - מסגרת נורמטיבית:

141. ביום 19.7.17 ניתנה הלכה חדשה מפי בית המשפט העליון (בע"מ 919/15) אשר שינתה את פסיקת מזונות קטינים מעל גיל 6 שנים שהייתה נהוגה עד כה, במסגרתה נקבע כי "בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה".

142. אשר ליישום הדברים, בעמ"ש 14612-10-16 פ.ב. נ' א.ב. (פורסם במאגריס, 20.12.17) נקבע כי באופן מעשי תוצאת פסק הדין בע"מ 919/15 היא החלת העקרונות אשר נקבעו סעיף 3א לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), תשי"ט-1959 תוך שנקבעו הדברים הבאים:

"... לשם כך, על הערכאה הדיונית לקבוע ממצאים עובדתיים ביחס לפרמטרים הבאים:

א. צרכי הקטינים – יש לקבוע את גובה הצרכים תלויי השהות ובכללם מדור והוצאות מדור; הצרכים שאינם תלויי שהות; צרכים חריגים/הוצאות חריגות – והכל "...עד כדי רמת החיים לה הורגלו) ערב הפירוד או שלה היה(ו) ראויים) ללא הבחנה בין הכרחי ללא הכרחי".

ב. היכולות הכלכליות של ההורים – בית המשפט העליון אינו נוקט בהיגד הכנסות ההורים אלא בהיגד רחב יותר. יש לקבוע את היכולות הכלכליות של כל אחד מההורים מכל המקורות העומדים לרשותם "לרבות" שכר עבודה.

ג. קביעת היחסיות של היכולת הכלכלית של ההורים, האחד מול רעהו – נתון זה, כשלעצמו, ולעצמו, רלבנטי ביחס לצרכים שאינם תלויי שהות ולצרכים החריגים.

ד. חלוקת המשמורת בפועל – נתון זה, המכוון לחלוקת זמני השהות, יילקח בחשבון לעת קביעת חלוקת הנטל בין שני ההורים ביחס לצרכים תלויי השהות, יחד עם הנתון של היכולות הכלכליות של ההורים.

... פרשנות זו מכוונת לטעמי, להוראת ס' 3א לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) תשכ"ט-1959.. מודע אני לרתיעה הקיימת בקרב העוסקים במלאכה משימוש בנוסחאות מתמטיות. עם זאת, משנקבעו הפרמטרים של יחס היכולות הכלכליות אל מול יחסי זמני השהות לצורך קביעת חלוקת הנטל בהכרח תאמר שעניין לנו בנוסחה/חישוב מתמטי. הנוסחה המתמטית בה עסקו שלושת פסקי הדין הנ"ל אמורה לתת לערכאה הדיונית קנה מידה; אין בתוצאה המתקבלת ממנה ובהפעלתה במקרה פרטני משום כזה ראה וקדש (ההדגשות במקור)".

143. בנסיבות אלו, עולה כי פסיקת מזונות קטינים בעידן שלאחר בע"מ 919/15 מהווה שקלול של מספר פרמטרים כאשר החישוב יעשה בשים לב ליחס הכנסות ההורים מכלל המקורות, לצרכי הקטינים ולחלוקת זמני השהות של הקטינים עם מי מההורים ובהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

הכנסת האב:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

144. כאמור, הנתבע הינו בעל עסק עצמאי בתחום הבינוי האומנותי בשם "----".
145. כבר עתה אומר, כי רב הנסתר על הגלוי בכל הנוגע להכנסות האב. האב מנהל עסק עצמאי ועל כן היה עליו לצרף שומות מס הכנסה סופיות ומאושרות לשנים קודמות ומשלא עשה זאת, יש לזקוף זאת לחובתו.
146. כן, לא ברור ולא ניתן הסבר המניח הדעת, מדוע הנתבע העביר את עסקו ממעמד של עוסק מורשה למעמד של חברה בע"מ ועניין זה מעורר תמיהות ותהיות, שכן כידוע אין כל טעם לניהול עסק כחברה בע"מ המשלמת מיסים גבוהים יותר, כאשר הכנסות העסק נמוכות, כטענת הנתבע. כן, לא ברור ע"ש מי רשומה החברה ומדוע הנתבע רשום בה כשכיר עם תלוש שכר בסך של 5,000 ₪. כן, עצם קבלת תלוש בסך של 5,000 ₪ בלבד מעוררת עוד יותר תמיהות, שכן הכנסה בסכום זה, אינה מצדיקה ניהול עסק כחברה בע"מ.
147. כן, אף תלושי השכר שצירף הנתבע מלמדים כי רב הנסתר בהם על הגלוי, שכן השכר ברוטו של המבקש עומד בתלוש ע"ס של 10,384 ₪, כאשר מתוך סכום זה מנוכה לו סך של 3,770 ₪ בגין שימוש ברכב ועל כן נותר לו לכאורה רק 5,000 ₪ נטו. מכאן, שכלל ומורידים את שווי השימוש ברכב בסך של 3,770 ₪ הרי ששכרו עומד ע"ס של 8,770 ₪ נטו וזאת בהתחשב בכך, שהנתבע לא הציג כל שומה מאושרת ממס הכנסה המאשרת הוצאות רכב סך של 3,770 ₪ כהוצאה מוכרת ומאושרת.
148. זאת ועוד, מעיון בדו"ח הרווח וההפסד שצירף הנתבע לכתב הגנתו, שהוא אינו דו"ח מבוקר ומאושר ולמעשה ניתן לכלול בו כל הוצאה, עולה, כי הרווח של עסקו של התובע עמד ע"ס של 80,000 ₪ ברוטו בשנה. מכאן, שבהינתן שהעסק בבעלותו של הנתבע, הרי יש לצרף גם רווח זה להכנסתו, היינו להוסיף כ- 6,600 ₪ ברוטו בחודש לשכר שנטען על-ידו בסך של 5,000-6,500 ₪. מכאן, שבשקלול הנתונים, אני רואה לנכון לקבוע, כי שכר של בין 5,500 ל- 6,500 ₪ אינו משקף את שכרו האמיתי של הנתבע. כמו כן, מאחר והנתבע לא הציג את מלוא המסמכים הנדרשים ממנו, יש לקבוע לו פוטנציאל השתכרות.
149. מהנתונים שבפניי, אני רואה לנכון להעמיד את פוטנציאל השתכרותו ע"ס של לפחות 10,000 ₪ נטו מהנימוקים שלהלן;
150. הנתבע מנהל עסק בתחום הבינוי האומנותי, המצריך ידע וכישורים מיוחדים, כאשר מדובר בעבודות מיוחדות שעלותן גבוהה מהרגיל ולא בעבודות שיפוץ רגילות ולא הגיוני שבעבודה מסוג זה ירוויח הנתבע רק 5,000 ₪ בחודש. כך לדוגמה, כאשר נשאל הנתבע בדיון בית המשפט מיום 19.8.16 בפני כב' השופט ארז שני, מה פשר סעיף "הוצאות משפטיות" בסך של כ- 110,000 ₪ שנרשמו בדו"ח הרווח וההפסד והאם מדובר בהוצאות לשם ניהול ההליך הפלילי בענייננו, השיב כי מדובר בהוצאות בנוגע לעסקה גדולה שעשה בנוגע לבית בעלויות של למעלה ממיליון ₪ וכדבריו:
- "דוח רווח והפסד זה לא חתום, כי זה עסק פרטי, אז זה לא חתום עדיין. השנה עברתי להיות חברה בע"מ, בינואר השנה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

לשאלת בית-המשפט איזו הוצאה היתה, בסך 80,000 ₪ הנהלה וכלליות, אני משיב: בטח כמה דברים שהצטברו. הוצאות משפטיות בסך 110,000 ₪, זו עסקה שסגרתי, אז עו"ד סגר לי את הדברים בתוך העסקה, עסקה די גדולה שהתפרשה למשך 3 שנים. אנו עושים בית ב- ---, שהעלויות שם זה באזור ה- 1,000,000 ₪, זה כבר שלוש שנים שאנו שם ולא סיימנו את זה. יש הכנסות ברוך השם, אך יש גם הוצאות" (עמ' 3 לפרוט' ש' 15-5).

151. מהאמור לעיל, עולה, כי תחום עיסוקו של הנתבע הוא בעבודות גדולות ומיוחדות בעלות גבוהה מאוד ותמוה עד מאוד, עד בלתי מתקבל על הדעת, כי בעבודות מסוג זה ובהיקף כזה, שכרו של הנתבע עומד רק ע"ס של כ- 6,000 ₪ בחודש.

152. זאת ועוד, העברת העסק על שם חברה בע"מ, כאשר קודם לכן, היה עסק רשום על שם עוסק מורשה, הינה אף חסרת הגיון בנסיבות העניין, כאשר הנתבע לא נתן כל הסבר המניח את הדעת להעברת העסק ע"ש חברה בע"מ ולא הציג כלל שומות מס הכנסה סופיות ומאושרות בנוגע לחברה. שהרי מן המפורסמות היא כי על שכר בגובה של 6,500 ₪ כמעט ולא קיים מס ואילו המס המוטל על חברה בע"מ עומד על 25% ואם כן מדוע לו לנתבע להעביר את העסק ע"ש חברה בע"מ אם לטענו הרווח שלו הוא כ- 6,000 ₪ ולשלם מס של 25% על רווח שכזה? כמובן שהדבר מעורר תמיהות ותהיות, בצירוף העובדה כי הנתבע לא חשף את דו"חות המס המאושרים שלו בפני בית המשפט ולא המציא את מלוא תדפיסי חשבון הבנק ותדפיסי כרטיסי האשראי שברשותו. כן, אף דפי חשבון הבנק הבודדים שצירף הנתבע, אינם יכולים להעיד על הכנסתו של הנתבע, שכן מדובר בדפי חשבון בנק משנת 2018 עת הנתבע כבר היה במעצר בית ובעיצומם של ההליכים המשפטיים ולדבריו כבר לא עבד, כתוצאה מההליך הפלילי שמתנהל בעניינו.

153. הפועל היוצא של האמור לעיל, כי הנתונים שהציג הנתבע, אינם מייצגים את פוטנציאל השתכרותו האמיתי, שכן הנתבע גילה טפח וכיסה טפחיים בכל הנוגע להכנסותיו ולא התנהל בקלפים גלויים מול בית המשפט ודבר זה יש לזקוף לחובותו. מכאן, שהנתבע לא עמד בנטל ההוכחה כנדרש, להוכחת הכנסתו. על כן, אני רואה לנכון לקבוע לו פוטנציאל השתכרות, של **לפחות 10,000 ₪ נטו** בחודש.

154. כיום האב מרצה את מאסרו עפ"י גזר הדין שניתן בהליך הפלילי. אולם, עצם היותו של האב במאסר אינו פוטר אותו מתשלום חובת המזונות. כבר נקבע בפסיקה, כי מזונות ייפסקו כנגד החייב במזונות לא רק מהכנסתו אלא גם מרכושו ואף ממקורות אחרים העומדים לרשותו, כגון חסכונות או פוטנציאל השתכרות. וראה: ע"א 130/83 פרייס נ' פרייס, פ"ד לח' (1) 725, 721, ע"א 230/85 עמיצור נ' עמיצור, פ"ד מ' (1) 145; 151-152.

155. הפסיקה הטילה חיוב גם על אבות נעדרי כושר השתכרות לזון את ילדיהם: כך לאב המרצה עונש מאסר, ראה תמ"ש (אשדוד) 4700/97 פלוני נ' פלוני (לא פורסם), וכך גם במקרה אחר בו חוייב אב נכה במזונות ילדיו הקטינים, למרות שמקור הכנסתו היתה גימלת נכות, ראה תמ"ש (ת"א) 3590/98 לוי נ' לוי (לא פורסם). מקרים נוספים שנדונו בפסיקה: היו חיוב אב נרקומן הנעדר יכולות השתכרות – במזונות ילדיו הקטינים. ראה ת.א. (ת"א) 4679/91 דרורה יצחק נ' עובדיה יצחק, תק – מש' 92 עמוד 404.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

156. יפים הדברים שנאמרו ב –בש"א 50259/07, תמ"ש 15611/99 א.ח. נ' ר.ח. (פורסם במאגרים) לעניין זה:

"מן המפורסמות הוא שחובתו של אב לזון את ילדיו הקטינים הינה מוחלטת והיא אינה נפסקת אף בהיותו אסיר (ע"א 130/83 פרייס נ' פרייס, פ"ד לח (1) 721, תמ"ש (אשדוד) 4700/97 פלוניס (לא פורסם) [פורסם בנבו]).

במקרים בהם הכנסות האב הן מזעריות, או שהוא חסר כל השתכרות לחלוטין, ואף לא עומד לו כל כושר השתכרות כך שאינו מסוגל כלל לספק את צורכי הקטינים נקבע, כי יש לפסוק מזונות לקטינים על פי צורכיהם גם אם אלו אינם מותאמים להכנסת האב. זאת על מנת שלא תישלל זכותם להבטחת קיומם, ועל מנת שיתאפשר להם מעמד לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972, על פי הסכום שנקבע בחוזר הביטוח הלאומי, ויוכלו הם לגבות את מזונותיהם מהביטוח הלאומי (ור' ע"א 4433/92 יוסיפוב נ' יוסיפוב, [פורסם בנבו] תק-על 94(3), 939; ע"א 160/89 גלית אלבז, קטינה ו-2 אח' נ' ציון אלבז, [פורסם בנבו] תק-על 90(2), 610 תמ"ש (תל-אביב-יפו) 92702/99 מ. ק' ו-3 אח' נ' ד. י. ק' [פורסם בנבו] תק-מש 2000(4), 84; תמ"ש (תל-אביב) 71460/99 פלוני (קטין) ואח' נ' אלמוני [פורסם בנבו] תק-מש 2000(2), 331).

157. בענייננו, אף אם בפועל האב לא ישלם מזונות לידי האם, לאור היותו במאסר, הרי שהאם תוכל לתבוע את מזונות הקטינים מהמל"ל (ככל ועומדת בתנאי המל"ל) או להיפרע באמצעות רכושו של האב.

הכנסות האם:

158. כאמור, התובעת ילדה את בתם הראשונה של הצדדים בגיל 18 שנים ולאחר מכן ילדה שבעה ילדים נוספים, ובמשך למעלה מ-20 שנות נישואי הצדדים, עסקה בעיקר בגידול ובטיפול בילדים ובתחזוקת הבית. התובעת לא רכשה מקצוע, אין לה כישורים מיוחדים או השכלה מסויימת.

159. כן, בניגוד לטענת הנתבע, לא התרשמתי כי לתובעת יש עסקים ומניות בשווי של מיליונים אשר מכניסים לה 20,000 ש"ח בחודש או יוצרים לה הכנסה כלשהי. טענה זו נטענה בעלמא מבלי לתמוך אותה באסמכתאות או ראיות כלשהן. הנתבע ניסה לשייך את עסקיה ומניותיהם של הורי התובעת לתובעת עצמה, אולם לא הוכח בפני ולא שוכנעתי, כי לתובעת רכוש אשר מייצר לה הכנסה שוטפת. התובעת אינה אשת עסקים ומעולם לא היתה כזו ואף אין לה כל הכשרה או ניסיון בתחום העסקים. אומנם הוריה של התובעת נהגו לעזור ולתת לה כל חודש סכום כספי לתשלום הוצאות שוטפות, אולם מדובר בסיוע כספי שניתן מטוב ליבם, שאין להחשיבו כהכנסתה של התובעת. עזרה זו תלויה אך ורק ברצונם הטוב של הורי התובעת, כאשר זכותם להפסיק עזרה זו בכל עת, כך שאין להכיר בעזרת ההורים כהכנסה אשר התובעת מייצרת או כהכנסה קבועה שיש לזקוף לזכותה.

160. התובעת הודתה, כי נהגה לקבל עזרה כספית מהוריה בסכומים של בין 12,000 ₪ ל – 15,000 ₪ בחודש וכדבריה:

ש. זה נכון שקיבלת במשך שנים כספים מהחברות הנ"ל דרך ההורים שלך?
 ת. לא קיבלתי כספים מהחברות.
 ש. אז ממי קיבלת?
 ת. מההורים שלי.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

ש. העברות נעשו מהחשבונות בחו"ל?

ת. לא, מהחשבון שלהם בארץ.

ש. כמה בחודש?

ת. בין 12,000 ל- 15,000 ₪ (עמ' 17, ש' 29 – עמ' 18, ש' 9).

161. כן, התובעת העידה כי כל השנים הצדדים התנהלו באמצעות חשבונות בנק שונים, כאשר לכל אחד מהצדדים היה חשבון בנק משלו. לטענת, התובעת, הנתבע תמיד הסתיר מהתובעת את הכנסותיו האמיתיות וניצל את העובדה כי הוריה תומכים בה בכל חודש, בכדי להתחמק מתשלום חשבונות והוצאות שוטפות של הבית והילדים. לראייה, התובעת צירפה לתצהירה התראות מחברת החשמל בגין חובות, התראות ממוסדות הלימודים של הילדים בגין חובות וכן חובות בגין קנסות חניה, שלטענתה הנתבע צבר, עת רשם את הרכב בו הוא נוסע על שמה.

162. מעיון בתלושי השכר שצירפה האם לתצהיר עדותה הראשית, עולה כי שכרה הממוצע של האם היה נמוך ולא עבר את הרף של שכר המינימום, כאשר עבדה בסיוע לקשישים ב "----". התובעת צירפה את התלושים הבאים: ינואר 2016 – 2,274 ₪, אפריל 2016 – 3,202 ₪, מאי 2016 – 3,071 ₪, יולי 2016 – 2,139 ₪, אוגוסט 2016 – 2,216 ₪, ספטמבר 2016 – 4,486 ₪, אוקטובר 2016 – 0 ₪, נובמבר 2016 – 2,743 ₪, דצמבר 2016 – 50 ₪.

163. עינינו הרואות, כי הסכומים בתלושי השכר אינם אחידים, כאשר יש חודשים כי השכר עומד על אפס או על 50 ₪ בחודש ועל כן, לא ניתן לקבוע מתלושים אלו שכר ממוצע, המשקף את שכרה האמיתי של התובעת או את פוטנציאל השתכרותה. על פי תלושים אלו ממוצע השכר יעמוד ע"ס של כ- 2,000 ₪ בחודש כאשר סכום של 2,000 ₪ אינו יכול לשקף את פוטנציאל השתכרותה של התובעת הואיל ויש ביכולתה של התובעת להשתכר שכר גבוה יותר אף עם תעבוד בעבודה פשוטה כלשהי. על כן, בנסיבות אלה אני רואה לנכון להעמיד לתובעת פוטנציאל השתכרות שלא יפחת מסך של 4,000 ₪ בחודש.

164. אציין כי במסגרת קביעתי זו לקחתי בחשבון כי רוב התלושים שצירפה התובעת משנת 2016 היו פחותים מסכום זה ועומדים על ממוצע של כ- 1,500 ₪, אולם מדובר בתלושים מלפני 4 שנים (התובעת לא צירפה תלושים עדכניים), כאשר ילדיה היו קטנים. כיום, עת הילדים גדלו, עומד לרשות התובעת זמן רב יותר לעבודה, היא פחות תלויה בטיפולם ולכאורה עומד לרשותה יותר זמן. עם זאת, בנסיבות הקשות של תיק זה ולאחר קריאת התסקירים המגוללים את מצבה הקשה של המשפחה, לקחתי בחשבון, כי התובעת תצטרך גם להקדיש זמן, מאמצים ואנרגיה למתן טיפול נפשי בילדים והן בעצמה, כך שספק אם יהא בידה לעבוד במשרה מלאה. מהתסקירים שהוגשו בעניינם של הילדים, עולה כי כמעט כל הילדים סובלים מבעיות רגשיות ופוסט טראומה המצריכים טיפולים רגשיים ופסיכולוגיים ומטבע הדברים התובעת כמשמורנית היחידה והמטפלת היחידה בילדים, שכל נטל הטיפול והדאגה להם נישא כעת על כתפיה, תצטרך להשקיע זמן, אנרגיה ומאמצים בטיפול ובשיקום המשפחה לבדה, בייחוד לאור העובדה כי האב החל לרצות את עונשו אשר נקצב ל- 7 שנות מאסר כך שהוא לא ייקח חלק בטיפול ובסיוע לקטינים והנטל יפול רק על כתפיה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

165. לנוכח כל האמור לעיל, אני מעמידה את פוטנציאל השתכרותה של התובעת ע"ס של 4,000 ₪ בחודש.

יחס הכנסות פנויות בין הצדדים :

166. כאמור לעיל, את הכנסתה של התובעת העמדתי ע"ס של 4,000 ₪ בחודש ואילו את הכנסתו של הנתבע העמדתי ע"ס של 10,000 ₪ בחודש.

167. לכאורה, מכל הכנסה של הצדדים, יש לנכות את הוצאות המדור, בכדי לחשב את הכנסתם הפנויה. אולם בענייננו, האם אינה משלמת שכירות ואינה משלמת משכנתא ועל כן אין לה הוצאות מדור, למעט הוצאות בגין אחזקת המדור וכך המצב גם לגבי האב.

168. כן, גם אם דירת המגורים של הצדדים תימכר, הרי בהתחשב בכך, ששוויה הוערך בסך של לפחות 5 מיליון ₪ והתמורה תחולק חצי בחצי, סביר להניח שכל אחד מהצדדים יוכל לקנות בסכום זה דירה משלו, כך שלכל אחד יהיה מדור משלו, ללא הוצאות משכנתא.

169. מכאן שנכון למצב הדברים כעת, יחס ההכנסות בין הצדדים עומד (במעוגל) על 70% לטובת האב ו- 30% לטובת האם (הכנסה חלקי סך כל ההכנסות).

צרכי הקטינים :

170. לטענת התובעת בסיכומיה, יש להעמיד את צרכי כל קטין ע"ס של 1,600 ₪ בחודש, שהוכר כמינימום בפסיקה בתוספת רכיב הוצאות מדור בגובה של 50% באם לא ימשיכו להתגורר בבית הצדדים וכן בתוספת מחצית הוצאות חינוך לרבות חוגים ושיעור עזר ומחצית הוצאות רפואיות חריגות.

לדברי האם, האב אינו משלם עבור צרכי הקטינים וכתוצאה מכך נוצרו לה חובות בגין הוצאות אחזקת הבית וחשבונות חשמל ומים וכן חובות עבור תשלומי בית הספר של הילדים, כאשר הוריה הם אלו שמסייעים לה בתשלומים, אולם הדבר אינו מספיק והיא נמצאת בגרעון חודשי.

171. מנגד טוען האב כי האם לא הגישה תצהיר עפ"י החלטת ביהמ"ש בנוגע לצרכי הקטינים כך שהחל מחודש מאי 2018 ועד היום אין ולו אסמכתא של שקל בודד בנוגע להוצאות שהוציאה האם על הקטינים. כן, חלק מהקבלות הישנות שהציג האב במעמד הגשת התביעה (בשנת 2016) אינן לגבי הצרכים שנתבעו וחלקם שולמו ע"י האב. כן, האם לא הציגה כל אסמכתא כי הוריה שילמו על הוצאה מסוימת של הקטינים.

172. כן טוען האב, כי בנוגע לילדים שאינם מעוניינים להיפגש עמו, הרי שהם בגדר ילדים "מרדניים" ואינם זכאים למזונות. מנגד טוענת התובעת כי לא ניתן לומר על ילדים שעברו התעללות פיזית ע"י אביהם, כי הם מרדניים, מאחר ואינם מעוניינים להיפגש עמו, שכן הימנעותם מוצדקת לאור כך שכל חייהם פחדו ממנו, כך שלא ניתן לתלות את האשם בקטינים, אלא בהתנהגותו של האב. על כן, לא מדובר בניכור הורי ולא בהסתה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

173. כידוע, תביעה למזונות היא אמנם תביעה כספית שיש להוכיחה ככל תביעה אחרת, ברם גם מקום שלא כל הצרכים מוכחים, פוסקים בתי המשפט מזונות לפי שיקול דעתם ואומדן הצרכים הסביר והראוי, ולא דווקא על פי המפורט בכתב התביעה. יפים לענין זה האמור בע"א 52/87 **הראל נ' הראל**, פ"ד מג(4) 201, 204, כדלקמן: **"גם בהעדר ראיות מטעם הנתבע, מוקנה לבית המשפט לעולם שיקול-דעת לקבוע מה הוכח לפניו, ואם הוא סבור כי תביעה היא מופרזת, אין הוא חייב לאמצה, כי כוחו עמו לבחון מה מוכח לפניו מהותית ומה לא. ניטול מקרה תיאורטי, בו יתבע פלוני מזונות בשיעור של מיליון שקל לחודש. העדר ראיות מצד הנתבע בשל אי-התייצבות לחקירה או מטעם אחר אינם מחייבים את בית המשפט לפסוק כפי שנתבע, ללא הפעלת שיקול-דעת"**.

174. יש הסוברים, כי כיום סכום המזונות המינימלי לילדים מתבגרים, בגין הצרכים ההכרחיים בלבד צריך לעמוד על סכום מינימום של בין 1,600 - 1,700 ₪, במקום הסכום של 1,400 ₪ שהיה נהוג עד כה. כך לדוגמה, כב' השופט י. שנלר מציין בעמ"ש 1057/09 **ש.ת. נ' ד.ג.** (פורסם במאגרים 17.10.17) כי לאור השינויים שחלו במשך השנים בשערוך אותן הוצאות מינימליות וכן לאור הצרכים שהתווספו עם השנים, כגון בכל הקשור באמצעי התקשורת השונים ובמחשוב, אשר ניתן לראות בהם כיום, כצרכים הכרחיים, יש להגדיל את הסכום לסכום של כ- 1,700 ₪. יש לציין, כי גם כב' השופטת יהודית שבח בעמ"ש 32172-11-17 צידדה בגישה דומה וכדבריה: **"לגישתי, אין לדחות עוד את הגדלת הסכום, ועד שייקבע הסכום המשקף את עלות צרכיו של קטין, בשני הבתים גם יחד, זה שאינו טעון הוכחה, באופן אמפירי ובהתבסס על חוות דעת כלכליות, אין מנוס מהפעלת שיקול דעת השיפוטי וניסיון החיים, ומהעלאת הסכום, שלא עודכן מזה שנים, לכדי סך של 1600-1700 ₪"**.

175. אף אני שותפה לדעה זו, בייחוד שחלפו מספר שנים מאז אותה קביעה בסך של 1,400 ₪ ומאז חלה עליית מחירים בכל תחומי החיים, מחירי המזון עלו, רמת השכר עלתה, שכר המינימום עלה, מחירי הדיור עלו ועל כן יש להתאים סכום זה למציאות בת ימינו, בייחוד כאשר עסקינן בילדים בגיל ההתבגרות אשר הוצאותיהם השוטפות גדולות יותר.

מן הכלל את הפרט, לענייננו:

176. באשר לצרכי הקטינים: התרשמתי, כי הצדדים לא חיו ברמת חיים גבוהה, כאשר מדובר במשפחה דתית השומרת על צניעות ואינה נהנית כמעט מבילויים ומותרות. כן, התובעת אף טענה, כי הבית נמצא במצב תחזוקתי מוזנח וכי יש לה חובות רבים בגין חשבונות שוטפים, כגון חשמל, מים ודו"חות חניה ולראייה צירפה אסמכתאות על עיקולים והתראות בגין חובות אלו.

177. יצוין, כי אף אחד מהצדדים לא ערך ולא כימת את צרכי הקטינים כראוי ובהתאם להלכת בע"מ 919/15. אומנם האם צירפה צבר של דרישות תשלום אקראיות בגין חובות של קנסות, חשבונות מים וחשמל ותשלומי בית ספר, אולם לא ערכה חישוב בהתאם ליחס הכנסות ובהתאם לגילאי הילדים והיות חלק בשירות לאומי/צבאי או בישיבה. כן, הערכה של מזונות בסך של 2,400 ₪ לכל ילד, הינה גבוהה בנסיבות העניין, כאשר התרשמתי כי הילדים לא חיו ברמת חיים גבוהה, אולם התובעת תיקנה הערכה זו בסיכומה וטענה לסך של 1,600 ₪ לפחות לכל ילד.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16792-01-16

תמ"ש 32543-07-16

עותק לפרסום

178. על כן, לאחר בחינת מכלול הנתונים ומאחר שאף אחד מהצדדים לא הוכיח כדבעי את צרכי הקטינים ובהתאם להלכות הנוהגות לעיל בדבר הערכת צרכי קטין – אני מוצאת כי ראוי ונכון להעמיד את כלל צרכיו הבסיסיים של כל קטין לא כולל מדור ואחזקתו על סך של 1,600 ₪ לחודש.
- 4 **זמני שהות עם האב:**
179. כידוע לצורך פסיקת מזונות, יש לקחת בחשבון גם את זמני השהות של הקטינים עם כל אחד מההורים.
180. באשר לטענת האב, כי ילדים שאינם מעוניינים להיפגש עמו, הינם בגדר ילדים "מרדניים" ועל כן אינם זכאים למזונות, אין בידי לקבל טענה זו. מהתסקירים שהוגשו בתיק עולה כי אווירת האלימות והעוינות ששררה בבית בצירוף ניהול ההליך הפלילי הנוגע לעבירות אלימות במשפחה ומעורבות חלק מהילדים בהליך הפלילי, כמי שעברו התעללות מצד האב, הותיר בליבם של הילדים צלקות כבדות, פוסט טראומה ופגיעות רגשיות המצריכות טיפול. מהתסקירים עולה כי חלק מהילדים בגינם הוגשו תלונות על התעללות, חשים עומס נפשי כבד ומקשה עליהם את חידוש הקשר עם האב. כן חלק מהילדים תיארו חשש מהאב וחשש להיפגש עמו בניסיון להימנע מכעס והאשמות מצדו וכאמור בתסקיר מיום 27.8.19 עמ' 6: **"הילדים והאם מתארים אווירה קשה ורווית אלימות, פיזית ומילולית מצד האב כלפיהם. חוויות אלו, הותירו משקעים קשים אצל מרבית הילדים"**. על כן, בנסיבות אלו, איני רואה כל מקום להאשים את הילדים על כי אינם מעוניינים להיפגש עם אביהם. כן, האב מרצה כיום את מאסרו וממילא אינו יכול להיפגש עמו, שלא במסגרת ביקורים בין כותלי הכלא. על כן, אני דוחה מכל וכל את טענתו זו של האב.
181. בעת קביעת מזונותיהם הזמניים של הקטינים, התגורר הנתבע עם הקטינים בבית המגורים, כך שבתקופה זו, לא חלו הסדרי שהות בין הקטינים לבין האב והצדדים התגוררו באותה דירה. בחודש פברואר 2017, נעצר האב בגין כתב האישום שהוגש נגדו.
182. האב שהה במעצר החל מיום 13.2.17 ועד ליום 14.8.17 כך שלא היה כלל בבית בתקופה זו. לאחר מכן מתאריך 15.8.17 ועד לתאריך 14.10.18 שוחרר הנתבע למעצר בית מלא באיזוק אלקטרוני למשך כל שעות היממה. מעדותו של האב מיום 12.9.18, עולה כי מעצר הבית היה בעיר --- (עמ' 90 לפרוט' ש' - 22-23) כאשר בתצהירו טען כי כחלק מתנאי המעצר נאסר עליו להגיע ל---. כן, עולה מעדותו כי הוא לא התגורר בבית המגורים של הצדדים באותה עת.
183. הנתבע צירף מכתב מאת עו"ד א' ח' לפיו ביום 14.8.18 הורה בית המשפט (בעניין הפלילי) על הסרת האיזוק האלקטרוני והקל עם תנאי שחרורו באופן שהותר לנתבע לצאת ממעצר הבית למשך מספר שעות התאווררות ביום. החלטה זו עומדת בעינה, עד ליום כתיבת המכתב – 6.5.19 (נספח א' לתצהיר עדות הראשית).
184. כן, החל מחודש ספטמבר 2020 החל האב לרצות את עונש המאסר שהוטל עליו ונקצב ל 7 שנים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

185. בין האב לבין הקטינים לא התקיימו הסדרי שהות כלל, למעט מפגשים במרכז הקשר של האב עם הקטינים י' וש'.

186. הפועל היוצא של האמור לעיל, כי מלבד פגישות במרכז הקשר, לא קיימים ולא התקיימו הסדרי שהות בין האב לבין הילדים.

הבת ב' ש' :

187. הבת ב' ש' היתה במועד הגשת התביעה כבת 15 שנים, ואילו כיום כבת 19 שנים.

188. בעת הכנת התסקיר מיום 27.8.19 למדה באולפנית --- ב---. בינואר 2017 הגיע דיווח למחלקת לשירותים חברתיים בעיריית ... על חשד לאלימות כלפי ב' ש', אשר הגיעה עם סימני אלימות לבית הספר. זה היה הדיווח הראשוני על האלימות במשפחה. ב' ש' הינה חלק מההליך הפלילי המתנהל כנגד האב על אלימות כלפיה וכלפי אחיה.

189. ב' ש' אינה בקשר עם אביה ועם אחיה ת' ור'. היא מביעה חשש וסירוב לכל קשר עם האב. טרם הנתק, מתארת קשר מורכב עם האב האב, אשר כלל הן חלקים מהנים ונעימים יחד עם תוקפנות וחשש. לעומת הקשר עם האם מאופיין בדאגה וחוס אולם יש פחות מקום לדיבור רגשי ומעמיק עמה.

190. מאחר שהערכתי את צרכי המזונות של כל קטין בסך של 1,600 ₪ ומאחר ויש להתחשב גם ביחס ההכנסות בין הצדדים ובהכנסת האם, אני קובעת, כי האב ישלם מתוך סכום זה סך של 70% בלבד, היינו סך 1,120 ₪ לחודש (ובמעוגל 1,150 ₪ לחודש).

191. הסכום הנ"ל – 1,150 ₪ ישולם החל ממועד הגשת התביעה (בקיזוז הסכומים ששולמו ככל ששולמו) ועד סיום כיתה יב' באולפנית. ככל וב' ש', תמשיך לשירות לאומי, ישלם האב, בגין התקופה שבין סיום כיתה יב' ועד לסיום שירות לאומי/ שירות צבאי סך של 350 ₪ בלבד.

הבת ש' :

192. הבת ש' היתה כבת 12 שנים במועד הגשת התביעה, ואילו כיום כבת 16 שנים. עולה לכיתה י' באולפנית --.

193. לש' אין קשר עם אביה ואחיה, ר' ות'. אינה נפגשת כלל עם האב מזה כשנתיים. היא עברה חקירת ילדים בשל החשד לאלימות, אך היא אינה חלק מהתיק הפלילי שהתנהל נגד האב.

194. בדומה לבת ב' ש', אני מעריכה את צרכיה של ש' גם בסך של 1,600 ₪ בחודש. כן בהתאם ליחס ההכנסות בין הצדדים, אני קובעת כי האב ישלם 70% מסכום זה, היינו סך של 1,150 ₪.

הבת ש' :

195. הבת ש' היתה כבת 8 שנים במועד הגשת התביעה, ואילו כיום כבת 12 שנים. הבת ש' עולה לכיתה ו' בבית --- לבנות.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

196. ש' נפגשת עם אביה במרכז הקשר ב- --- פעם בשבוע למשך שעה אחת. מביעה התנגדות להגיע למפגשים עם האב וכן במהלך המפגשים עמו מבטאת הסתייגות והימנעות ממנו. נראה כי הסייגותה מהמפגשים הולכת ומחמירה, כאשר במפגשים האחרונים היא יושבת בצד ומסרבת לשוחח עם האב. אמורה להתחיל טיפול רגשי בעקבות אבחון פסיכו-דיאגנוסטי שעברה.
197. בדומה ליתר הילדים, אני מעריכה את מזונותיה של ש' בסך של 1,600 ₪ בחודש, כאשר האב יישא בשיעור של 70% מתוך סכום זה וישלם בגין מזונותיה של ש' סך של 1,150 ₪.
7. **הבן י':**
198. הבן י' היה כבן 7 שנים במועד הגשת התביעה, ואילו כיום כבן 11 שנים.
199. י' נפגש עם אביו במרכז הקשר פעם בשבוע יחד עם אחותו ש'. עבר אבחון פסיכודיאגנוסטי ואמור להתחיל טיפול רגשי במרכז הארבעה.
200. אני מעריכה את צרכיו של הבן י' בסך של 1,600 ₪ לחודש. בהתאם ליחס ההכנסות, האב יישא בשיעור של 70% מסכום זה, היינו בסך של 1,150 ₪ לחודש.
201. לסיכום, בגין דמי המזונות השוטפים, לא כולל מדור ואחזקתו, ישלם האב לידי האם עבור מזונותיהם של הקטינים ב' ש', ש' וי', סך של 1,150 ₪ לחודש עבור כל קטין, ובסה"כ 4,200 ₪ לחודש.
202. **באשר להוצאות המדור ואחזקת המדור:** כיום מתגוררים בבית המגורים עם האם באופן קבוע, ארבעה מהילדים, כאשר שלושה מהם קטינים. כן, האם אינה משלמת דמי שכירות ומשכנתא, אולם יש היא נושאת בהוצאות אחזקת הבית. האם העריכה את סך הוצאות אחזקת הבית ע"ס של 3,090 ₪ וצירפה בהתאם דוגמאות לחשבונות ארנונה, מים וחשמל, העומדים מעל ל – 1,000 ₪ לחשבון. כן, יש לקחת בחשבון כי מדובר בבית גדול צמוד קרקע, אשר הוצאות תחזוקתו גבוהות יותר. בהתאם לכך ובהתאם לראיות שהוצגו בפני ובחינת החשבונות שהוצגו, אני רואה לנכון להעריך את כלל הוצאות אחזקת הבית בסך של 2,500 ₪ לחודש.
203. כידוע, כאשר מדובר בשלושה קטינים ומעלה, נהוג לייחס לקטינים 50% מהוצאות המדור ואחזקת הבית. על כן, אני קובעת כי הוצאות הקטינים בגין אחזקת מדור עומדים ע"ס של 1,250 ₪ בחודש. בהתאם ליחס ההכנסות, על האב לשאת ב – 70% מסכום זה, קרי עליו להעביר לידי האם סך של 875 ₪.
204. כמו כן, האב יישא וישלם בסך של 70% מהוצאות החינוך והבריאות החרייגות של הקטינים. אמנם, בסיכומיה עתרה האם לחייב את האב במחצית הוצאות אלו, אולם בד בבד עתרה לחייב את האב במלוא הצרכים הבסיסיים של הקטינים בסך 1,600 ₪ באופן שאינו תואם את הלכת 919/15. ועל כן, חיוב האב בצרכיהם החינוכיים והבריאותיים החרייגים בהתאם ליחס ההכנסות, יש בו כדי להביא איזון ראוי יותר בחלוקת נטל ההוצאות של הקטינים באופן כולל.
205. אשר על כן, לנוכח האמור לעיל – אני מחייבת את הנתבע במזונות הקטינים כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תה"ס 16-01-16792

תמ"ש 16-07-32543

עותק לפרסום

- א. בגין מזונותיהם השוטפים של הילדים, ישולמו המזונות בהתאם לאמור בסעיף 201 לפסק הדין.
 - ב. בגין הוצאות אחזקת המדור, ישלם האב לידי האם סך של 875 ₪ בחודש, החל ממועד הגשת התביעה ועד הגעתם של הקטינים לגיל 18 שנים או סיום לימודים תיכוניים המאוחר מבין השניים.
 - ג. בנוסף, האב יישא ב – 70% מההוצאות החינוכיות החריגות של הקטינים ואילו האם תישא ב- 30% מהוצאות אלו. במסגרת הוצאות אלו יכללו הוצאות בית הספר (לרבות ולא למעט בגין ספרים, מחברות, ציוד כתיבה בתחילת שנה, תשלומים בתחילת שנה בהתאם לדף דרישה של בית הספר, סל תרבות, תשלומי ועד הורים, וכל הוצאה אחרת בהתאם לדרישת בית הספר), וזאת בקיזוז המענק המגיע לקטינים מאת המל"ל, חוג אחד עבור כל קטין, הוצאות עבור מחזור קייטנה אחד בקיץ, שיעורי עזר לפי המלצת מורה מקצועית/מחנכת/יועצת – והכל כנגד הצגת קבלות.
 - ד. כמו כן, האב יישא ב – 70% (ואילו האם תישא ב-30%) מההוצאות הרפואיות של הקטינים אשר אינן מכוסות על ידי סל בריאות או ביטוח בריאות אחר, ובכלל כך טיפולי שיניים, טיפולים אורתודנטיים, משקפיים, טיפולים פסיכולוגיים, אבחונים, אביזרים וטיפולים רפואיים בהתאם להמלצת הרופא המטפל, וכיו"ב – והכל כנגד הצגת קבלות.
 - ה. דמי המזונות ישולמו בכל ה-1 בחודש (עבור אותו חודש מראש) עד שימלאו לקטינים 18 שנים או עד לסיום לימודיהם התיכוניים – לפי המאוחר מבין השניים.
 - ו. ממועד סיום לימודיהם התיכוניים של הקטינים ו/או עד הגיעם לגיל 18 שנים (לפי המאוחר מבין השניים) ועד לסיום שירות צבאי סדיר חובה ו/או שירות לאומי ישלם האב לידי האם תשלום מזונות חודשי שיעמוד על 1/3 מדמי המזונות הנ"ל.
 - ז. דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן ויעודכנו אחת ל-3 חודשים, ללא הפרשים רטרואקטיביים בגין תקופה אחת לרעותה.
 - ח. מדד הבסיס לחישוב יהיה מדד החודש בו נפסקים דמי מזונות אלה כפי שפורסם/יפורסם ב-15 לחודש השוטף אחריו והתחשיב יעשה לעומת המדד הידוע בעת עריכת תחשיב ההצמדה.
 - ט. סכום שלא שולם במועדו יישא ריבית והפרשי הצמדה כחוק בין היום שנועד לתשלום לבין הפרעון המלא בפועל.
 - י. קצבת הילדים וכן כל קצבה אחרת מאת המל"ל תשולם לידי האם.
- סוף דבר :**
206. אשר על כן, מכל האמור לעיל – אני מורה כדלקמן :
- א. התביעה לביטול הסכם שלום בית ולחילופין גירושין – מתקבלת כמפורט בסעיפים 129 ו-137 לעיל.

תמ"ש 32543-07-16

ב. תביעת מזונות הקטינים – כמפורט בסעיף 205 לעיל.

ג. אשר לפסיקת ההוצאות - מאחר והתביעה לביטול הסכם ממון התקבלה ובשים לב להתנהלות הדיונית המורכבת והממושכת בתיק זה, אני מחייבת את הנתבע בהוצאות ההליך בסך של 50,000 ₪, אשר ישולמו לתובעת בתוך 60 יום, שאם לא כן יישא התשלום ריבית והפרשי הצמדה כדין ממועד החיוב ועד מועד התשלום בפועל.

207. ניתן לפרסם בהשמטת כל פרט מזהה.

208. המזכירות תמציא את פסק הדין לב"כ צדדים ותסגור את התיקים שבכותרת.

ניתן היום, י"ט טבת תשפ"א, 03 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

ורד שביט פינקלשטיין, שופטת